

«Кристалл Менеджмент» АҚ-ның 2024 жылға арналған Жылдық Есебі

Назарларыңызға «Кристалл Менеджмент» АҚ-ның 2024 жылға арналған жылдық есебін ұсынамыз. Есепте Топтың қызметінің негізгі стратегиялық, операциялық және қаржылық аспектілері, сондай-ақ оның тұрақты даму және корпоративтік басқаруға қосқан үлесі қамтылған. Біз жетістіктеріміз бен сынақтарымыз туралы толық ақпарат бере отырып, ашықтыққа және есеп беруге ұмтыламыз.

Мазмұны

Стратегиялық есеп

- [3.](#) Миссия және Құндылықтар: Біздің Жетістігіміздің Негізі
- [4.](#) Топ туралы ақпарат: Дамудың Негізгі Кезеңдері
- [5.](#) Басшылықтың Үндеуі
- [6, 7.](#) Негізгі көрсеткіштер: Қаржылық және өндірістік көрсеткіштерге шолу
- [8, 9.](#) Операциялық Қызмет: Энергетика және Жер қойнауын пайдалану
- [10, 11, 12, 13.](#) Әлемдік пен Қазақстан Энергетикалық және Мұнай Нарығы: Трендтер Мен Болжамдар

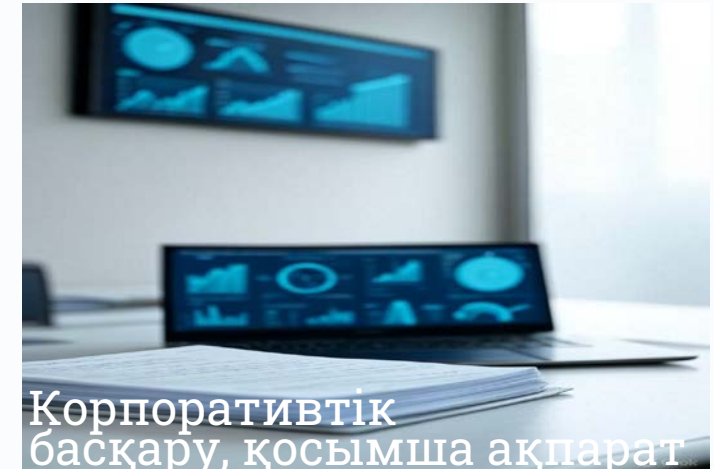
Басқару және Тәуекел

- [14.](#) Мемлекеттік реттеу және бәсекелестік орта
- [15.](#) Әсер ету факторлары: SWOT-талдау
- [16.](#) Операциялық стратегия
- [17.](#) Операциялық қызмет: Негізгі қаржылық көрсеткіштер, салықтар
- [18, 19, 20.](#) Заңнамалық және геосаяси тәуекелдер.

Әлеуметтік жауапкершілік және экологиялық қорғау

- [21, 22.](#) Әлеуметтік жауапкершілік, Кадр саясаты
- [23.](#) Персонал құрамы және оқытуға инвестициялар
- [24.](#) Әлеуметтік саясат
- [25, 26.](#) Экология және экологиялық саясат
- [27, 28.](#) Табиғатты қорғау жұмыстары және қол жеткізілген нәтижелер

Корпоративтік басқару, қосымша ақпарат

- [29, 30, 31, 32, 33, 34, 35.](#) Корпоративтік басқару: Директорлар кеңесінің құрылымы, жұмыс принциптері және ішкі бақылау
- [36.](#) Акционерлер құрамы және акционерлік капитал
- [37.](#) «Кристалл Менеджмент» АҚ Басқармасының құрылымы
- [38.](#) 2024 жылғы 31 желтоқсандағы шоғырландырылған қаржылық есептілік
- [39, 40, 41.](#) Аудиторлық есеп
- [42.](#) Глоссарий
- [43.](#) Байланыс ақпараты

Миссия және Құндылықтар: Біздің Жетістігіміздің Негізі

Біздің Миссия

Біздің құндылықтарымызға қайшы келмейтін жолмен әлем мен еліміз үшін бүгін және ертең қажет энергияны өндіру

Мақсатымыз

- Әлеуметтік жауапты бизнесті жүргізу, заңнаманы және тұрақты дамудың халықаралық стандарттарын сақтау.
- Елдегі энергия тапшылығын төмендету мақсатында электр станцияларында электр энергиясын тұрақты өндіруді жалғастыру.
- Көмірсутек шикізатын (КСШ) анықтау мақсатында келісімшарттық аумақта одан әрі геологиялық барлау жүргізу.
- Өндіру учаскелерінде мұнай өндіру тиімділігін арттыру.

Құндылықтарымыз

Адалдық

Сенім мен тиімді ынтымақтастықты қолдайтын ашықтық пен ашықтықтың негізі.

Жауапкершілік

Топтың және әрбір қызметкердің өз қызметінің нәтижелері мен қойылған міндеттерді орындауы үшін жауапкершілігі.

Қамқорлық

Адамдардың әл-ауқатына қамқорлық, денсаулық пен қауіпсіздіктің жоғары стандарттары, қоршаған ортаны қорғау.

Әділдік

Ұлтына, нәсіліне, жынысына немесе дініне қарамастан барлық қызметкерлер үшін тең құқықтар мен мүмкіндіктерді құрметтеу және қамтамасыз ету.

Әдептілік

Іскерлік этика қағидаттарына сәйкес қызмет, міндеттемелерді адал орындау және қоршаған ортаға зиянды болдырмау.

Топ Туралы Ақпарат: Дамудың Негізгі Кезеңдері

2007	Компанияның құрылуы
2009	ҚР Қызылорда облысындағы "Ақшабұлақ" кен орнында қуаты 87 МВт жеке газ турбиналы электр станциясының құрылысын бастау
2012	"Ақшабұлақ" кен орнында қуаты 87 МВт газ турбиналы электр станциясын пайдалануға беру Қазақстан Республикасының энергетикалық желісінде жыл сайын 680-700 млн кВтсағ электр энергиясын бере отырып, операциялық қызметтің басталуы
2014	А Блогы лицензиялық учаскесінде көмірсутектерді барлауды жүргізуге арналған келісімшартқа қол қою
2014-2024	А Блогы лицензиялық учаскесінде барлау жұмыстарын жүргізу
2023	А Блогы лицензиялық учаскесінен Қаракөл кен орнын өндіруге арналған жеке келісімшартқа бөліп шығару
2023	А Блогы лицензиялық учаскесінен бірнеше құрылымдардың аумағын қосымша барлауға арналған жеке келісімшартқа бөліп шығару
2024	Бестөбе кен орнын А Блогы лицензиялық учаскесінен өндіруге арналған жеке келісімшартқа бөліп шығару
2024	Бастапқы барлау және өндіру келісімшарты шеңберінде А Блогы лицензиялық учаскесінде Сұлутабан кен орнын бөліп шығару

"Кристалл Менеджмент" АҚ қызметтің екі түрін жүзеге асырады:

- электр энергиясын өндіру және сату,
- геологиялық барлау және кен орындарын әзірлеу, мұнай өндіру және сату.

"Кристалл Менеджмент" АҚ тобына "Кристалл Менеджмент" АҚ бас компаниясы және "Green Power Generation" АҚ 100% еншілес компаниясы кіреді.

"Кристалл Менеджмент" АҚ ҚР Қызылорда облысында қуаты 87 МВт салынған газ турбиналы электр станциясының (ГТЭС) меншік иесі және 2014 жылы уәкілетті органмен қол қойылған КСШ барлауға арналған келісімшарттың ұстаушысы болып табылады, оның ішінен жүргізілген геологиялық барлау нәтижесінде үш бөлек келісімшарт бөлінді – екеуі өндіруге, біреуі КСШ барлауға.

"Green Power Generation" АҚ электр энергиясын өндірумен және сатумен айналысуды жоспарлап отыр, 2024 жылғы 31 желтоқсанға дейін қызмет әлі жүзеге асырылмай отыр.

Топ қызметкерлері 2024 жылдың соңында 179 адамды құрайды. Топтың бас кеңсесі Алматы қаласында орналасқан.

Басшылықтың Үндеуі

Бас директор

Құрметті акционерлер, инвесторлар және серіктестер,

2024 жыл біздің компанияның тұрақтылығын және таңдалған стратегиялық бағыттың дұрыстығын растады. Біз электр энергиясын өндіру бойынша операциялық қызметті, келісімшарттық аумақта геологиялық барлау жұмыстарын, нарықтағы ұзақ мерзімді позицияларды нығайта отырып, кен орындарында өндіруге дайындықты жалғастырдық. Компания ESG-ні өзінің бизнес стратегиясының ажырамас бөлігі ретінде қарастыра отырып, тұрақты даму принциптеріне адалдығын растайды. Біздің құндылықтарымыз бен мақсаттарымызбен бөлісетіндердің барлығына алғыс айтамын.

2024 жылы "Кристалл Менеджмент" АҚ өзінің қаржылық тұрақтылығы мен өндірістік тиімділігін растады. Энергетика саласында электр энергиясын өндіру бойынша операциялық қызмет табысты жалғасуда. Жер қойнауын пайдалану саласында бұрын жүргізілген геологиялық барлау жұмыстарының нәтижелері бойынша КСІІІ- тың дәлелденген алынатын қорлары – 8 659,2 (C1 – 4963,2; C2-3 696) мың тонна мұнайды құрайды, бұл біздің әлеуетімізді растайды.

Компания қаржылық нәтижелерді жақсартуда: 2024 жылы EBITDA 3 482 983 мың теңгені құрады, ал таза шығын - 576 045 мың теңгеге дейін қысқарды (2023 жылы ол - 2 942 367 мың теңгені құрады).

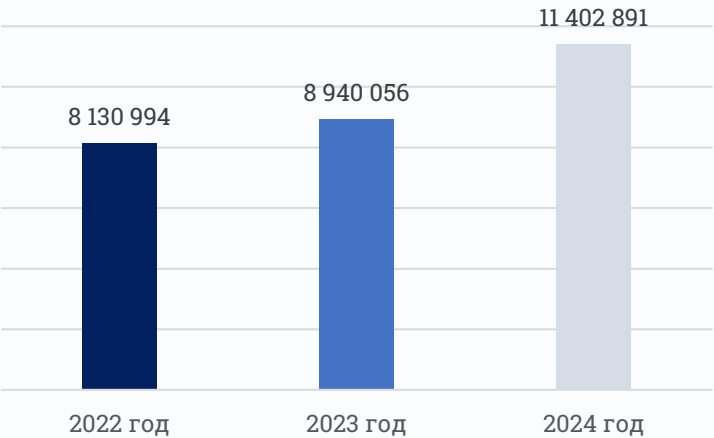
Ұжымыма, серіктестер мен акционерлерге кәсібилігі мен сенімі үшін алғыс айтамын. Біз нәтиже үшін жұмыс істеуді жалғастырамыз және болашаққа сеніммен қараймыз.

Құрметпен,
Сайзинұлы Даулет
«Кристалл Менеджмент» АҚ
Бас директоры

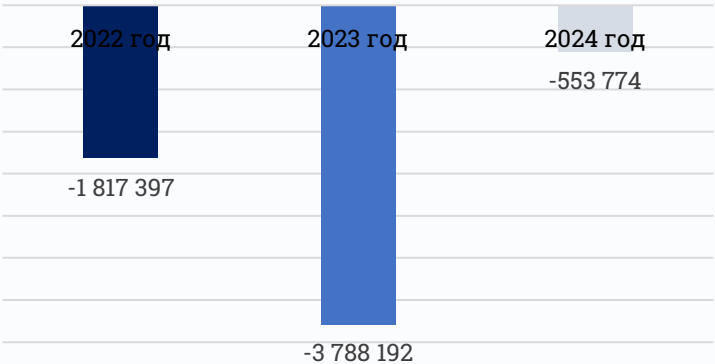

2024 Жылдың Қаржылық Көрсеткіштері

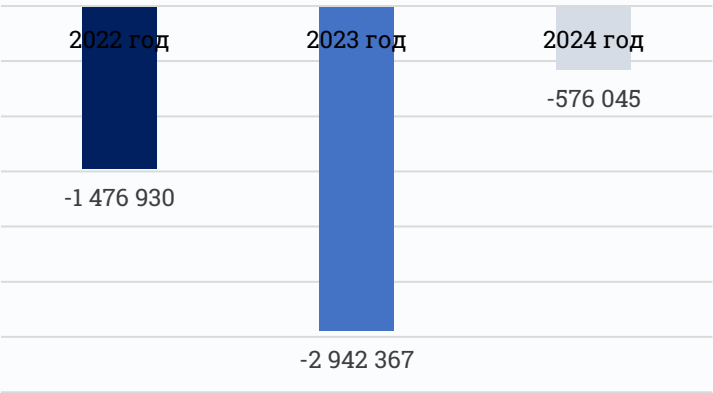
Кіріс (мың тг)

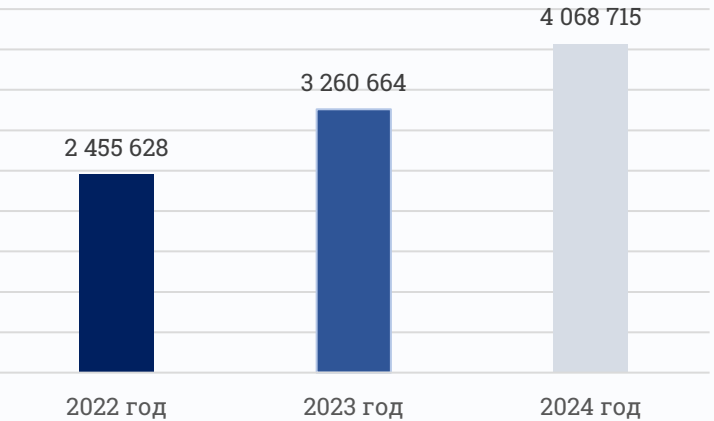
Салық салуға дейінгі шығын (мың тг)

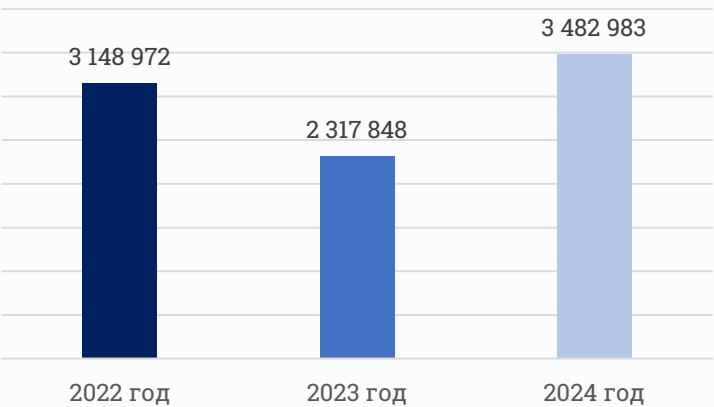
Таза шығын (мың тг)

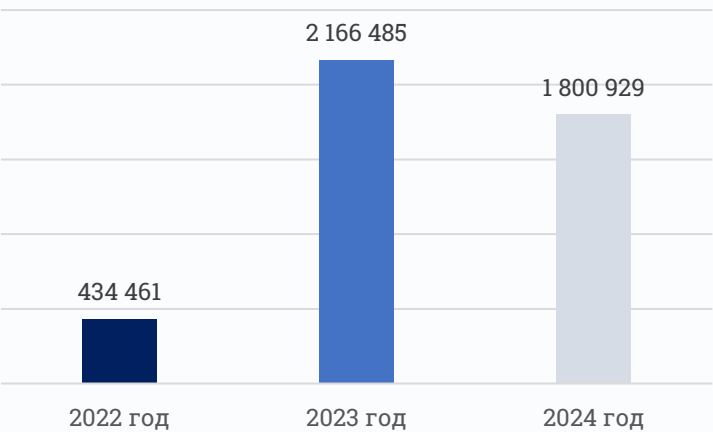
Жалпы пайда (мың тг)

EBITDA (мың тг)

Инвестициялар (мың тг)

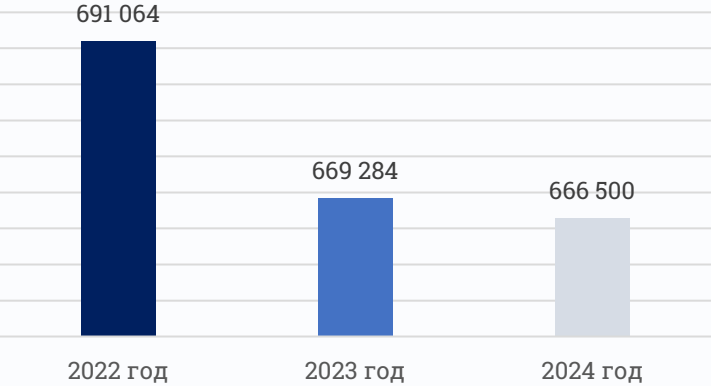

2024 Жылдың Өндірістік Көрсеткіштері

ЭНЕРГЕТИКА

Өндірілген электр энергиясы
сатылды (мың квтсағ)

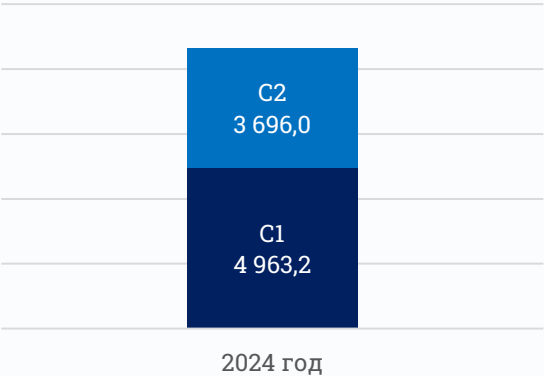
Электр энергиясын өндіру деңгейінің төмендеуі күрделі жөндеу жүргізу үшін электр станциясының турбиналарын жоспарлы тоқтатумен байланысты:

- 2023 жылы бір турбинаға күрделі жөндеу жүргізілді,
- 2024 жылы екі турбинаға күрделі жөндеу жүргізілді.

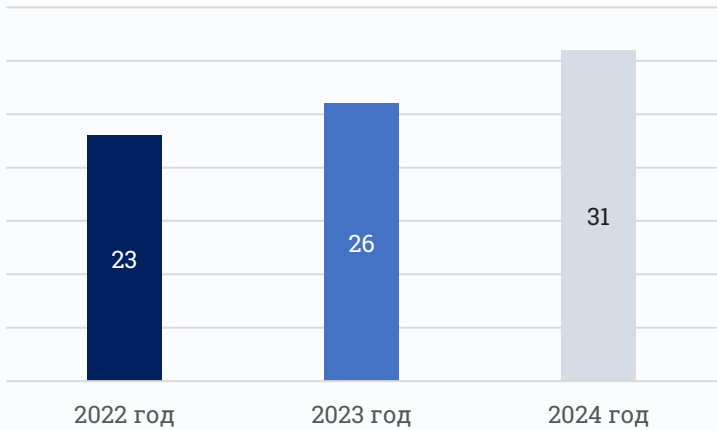
Жөндеу жұмыстары Электр станциясының тозуын азайтып, ГТЭС-тің қызмет ету мерзімін ұзартты.Алдағы уақытта топ электр энергиясын өндірудің ағымдағы деңгейін қолдауды жоспарлап отыр.

ЖЕР ҚОЙНАУЫН ПАЙДАЛАНУ

Дәлелденген мұнай қоры (мың тонна)

Ұңғымалар қоры (бірлік)

2014-2023 жылдар кезеңінде Топ ҚР Қызылорда, Қарағанды, Ақтөбе облыстарының аумағында А Блогының аумағында геологиялық барлау жұмыстарына инвестиция салды, оның нәтижелері бойынша КСШ-тың дәлелденген алынатын қорлары – 8 659,2 (C1 – 4963,2; C2-3 696) мың тонна мұнайды құрайды.

Геологиялық барлау нәтижесінде бұрғыланған ұңғымалардың жалпы қоры 31 ұңғыманы құрайды, оның 5-і жойылды.

2024 жылы Қаракөл, Сұлутабан және Бестөбе кен орындарында мұнай өндіруге дайындық басталды.

Топтың инвестициялық бағдарламасы жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар бойынша Жұмыс бағдарламаларын орындауға бағытталған.

Операциялық Қызмет: Энергетика

1

Табысқа әсер ететін негізгі параметрлер:

- Электр энергиясын өткізу "Жаңартылатын энергия көздерін қолдау жөніндегі есеп айырысу-қаржы орталығы" ЖШС болып табылатын бірыңғай сатып алушыға орталықтандырылған сауда-саттықта шекті тарифтен аспайтын баға бойынша (ЭӨҰ-ның 31 тобы) жүргізіледі.
- Электр энергиясын өндірудің тәулік сайын мәлімделетін көлемдерінен шамалы ауытқулар операторы "Электр энергиясы мен қуаты нарығының қазақстандық операторы" АҚ (КОРЭМ) болып табылатын теңгерімдеуші нарықта сатып алынады немесе сатылады).

2

Шығындарға әсер ететін негізгі параметрлер:

- Газ бағасы жыл сайын 01 шілдеде өседі.

"QazaqGaz Aймақ" АҚ-ның тұтынушылардың әртүрлі топтары мен әртүрлі өңірлерге арналған газға бөлшек бағасын оператор мерзімді түрде қайта қарайды және ҚР ҰЭМ КРМ бекітілгеннен кейін "QazaqGaz Aймақ" АҚ сайтында жарияланады (https://www.aimaq.kz/?page_id=10096&lang=ru).

3

2024 жылы екі турбинада жоспарлы күрделі жөндеу жүргізілді - ГТҚ-1, ГТҚ-3 (әр турбинаның 35 күнін тоқтата отырып жиынтықтауыштарды ауыстыру). ГТҚ-2 жоспарлы күрделі жөндеуден 2023 жылы өтті.

Операциялық Қызмет: Жер қойнауын пайдалану

1

2014-2023 жылдар кезеңінде №3996-уvc барлауға арналған келісімшарт бойынша А Блогының аумағында геологиялық барлау жұмыстары жүргізілді, оның нәтижелері бойынша КСШ-тың дәлелденген алынатын қорлары – 8 659,2 (C1 – 4963,2; C2-3 696) мың тонна мұнайды құрайды.

2

2024 жылы барлық рұқсат құжаттары алынды және Қызылорда облысындағы Қаракөл кен орнына өндіруге көшу жүзеге асырылуда (бұрын бастапқы келісімшарттан №5276-уvc жеке келісімшартқа бөліп шығарылған).

3

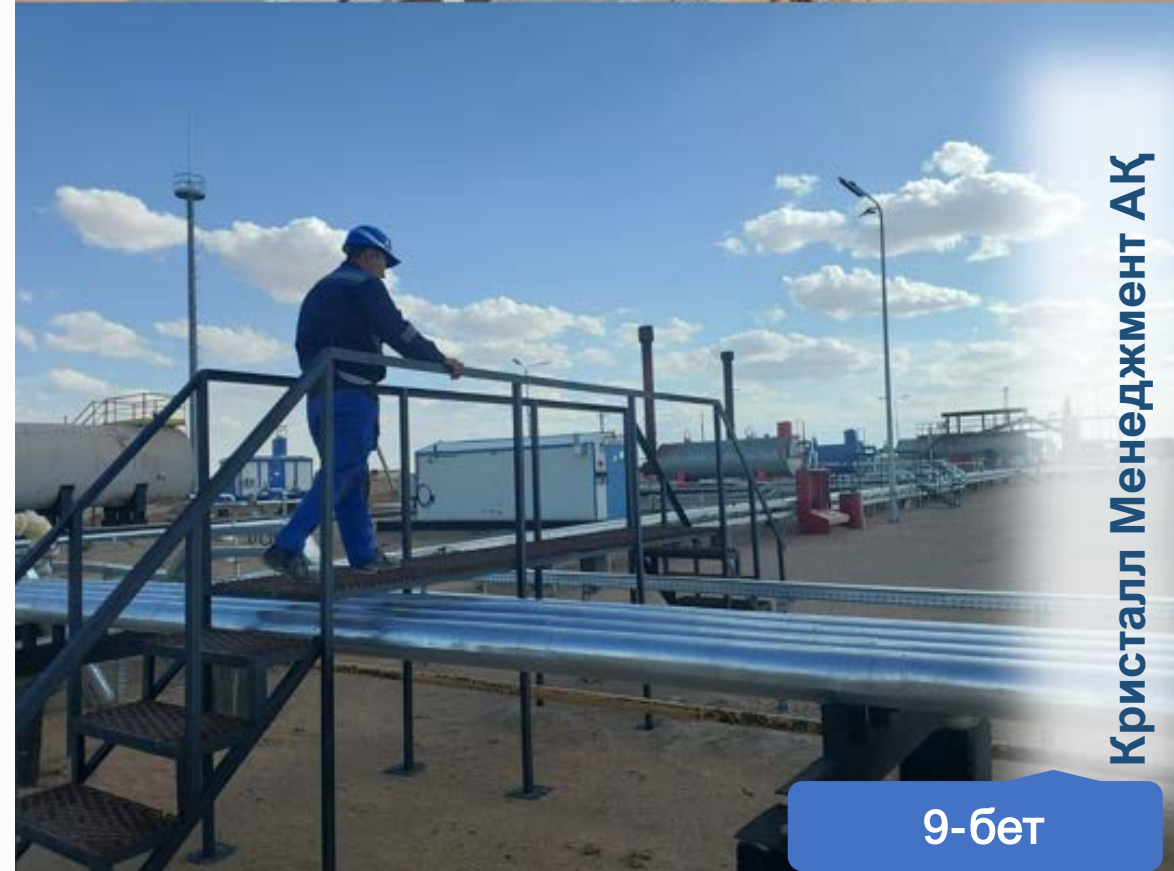
2024 жылы Қызылорда облысы мен Ұлытау өңіріндегі Бестөбе кен орнында барлық рұқсат құжаттары алынды, өндіруге көшу жүзеге асырылуда, сондай-ақ бастапқы келісімшарттан №5357-уvc жеке келісімшартқа кен орнын өндіру учаскесі бөлінді.

4

2024 жылы барлық рұқсат құжаттары алынды және №3996-уvc бастапқы келісімшарт шеңберінде Қызылорда облысындағы Сұлутабан кен орнында өндіруге көшу жүзеге асырылуда.

5

2024 жылы Қызылорда, Ақтөбе облыстары мен Ұлытау өңіріндегі учаске аумағындағы Қарамай, Северный Майбұлақ, Досжан юго-Восточный, Қоныс западный құрылымдарында №5284 келісімшарт бойынша геологиялық барлау жүргізу үшін барлық техникалық және рұқсат беру құжаттары дайындалды.

Әлемдік Энергетикалық Нарық: Трендтер Мен Болжамдар

Электр энергиясы нарығының мөлшері мен үлесін талдау - өсу тенденциялары мен болжамдары (2024-2029)*

Электр энергиясы нарығын талдау

Электр энергиясы нарығы 2023 жылы 8555,06 ГВт-тан 2028 жылға қарай 10861,71 ГВт-қа дейін өседі деп күтілуде, болжамды кезең ішінде (2023-2028) орташа жылдық өсу қарқыны 4,89% құрайды. COVID-19 2020 жылы нарыққа теріс әсер етті. Қазіргі уақытта нарық пандемияға дейінгі деңгейге жетті.

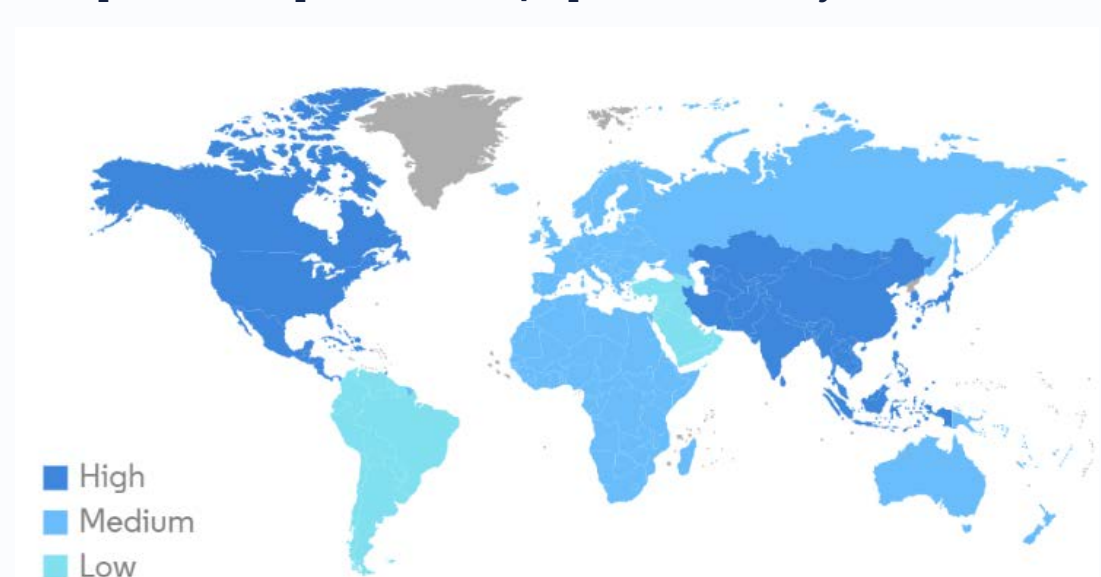
- Орта мерзімді перспективада электр энергиясын өндірудің өсуі, энергияны тұтынуға деген сұраныс, сондай-ақ энергетика саласының динамикасының өзгеруі сияқты факторлар электр энергиясы нарығындағы сұранысты ынталандырады деп күтілуде.
- Екінші жағынан, бүкіл әлем бойынша электр энергиясын өндірудің негізгі үлесін құрайтын көмір электр станцияларын біртіндеп пайдаланудан шығару және бірнеше өндіру және өндіру жобаларын іске асырудың кешігуіне әкелетін шикі мұнайдың тұрақсыз бағасы энергетикалық нарықтың өсуіне кедергі келтіреді деп күтілуде.
- Дегенмен, қазба отынмен жұмыс істейтін электр станцияларының жабылуының артуы, жел, күн, шағын гидроэнергетика және басқа да жаңартылатын энергия көздерінің ағыны, электромобильдер мен жылу сорғыларына сұраныстың артуы және желіаралық қосылыстар арқылы экспорттың артуы орнату талаптарының артуына әкелді. тарату және тарату желілері (TD), бұл ірі компаниялар үшін бірқатар мүмкіндіктер жасайды.
- Азия-Тынық мұхиты аймағы урбанизацияның жоғары қарқынына және негізінен Қытай мен Үндістанның электр энергиясына сұранысының артуына байланысты болжамды кезеңде ең үлкен нарық болады деп күтілуде.

Электр энергиясы нарығының тенденциялары

Электр энергиясын өндіруге арналған жылу көзі ірі нарыққа айналады

- Электр энергиясын өндіру үшін көмір мен мұнай сияқты қазба отындарынан жел мен күн энергиясы сияқты жаңартылатын көздерге дейін әртүрлі көздер қолданылады. Электр энергиясын өндірудің энергетикалық балансында көмір, мұнай және табиғи газ сияқты қазба отындары басым, бұл үш отын әлемдік энергетикалық баланстың шамамен 65% құрайды.
- Электр энергиясын өндіру құрылымы көмірге қатты ауысады, бұған негізгі үлес арзан отынның болуына байланысты. Көмір жылу электр станциялары ең көп қолданылатын жылу электр станциялары болып табылады. 2025 жылы олардың үлесі жаһандық электр энергиясын өндіруде ең үлкен болып қалады деп күтілуде. Ластануды төмендететін суперкритикалық көмір технологиясы сияқты тиімдірек технологиялар (киловаттқа) ескірген электр станцияларын алмастыруы мүмкін.
- Электр энергиясын өндіруде көмір және басқа да жоғары шығарындылары бар қазба отындардан таза жаңартылатын энергия көздеріне жаппай көшу болғанға дейін газ өтпелі кезеңде көпір отын ретінде пайдаланыла береді. Электр энергиясын өндіруде көмір және басқа да жоғары шығарындылары бар қазба отындардан таза жаңартылатын энергия көздеріне жаппай көшу болғанға дейін газ өтпелі кезеңде көпір отын ретінде пайдаланыла береді.

Энергетика нарығы: аймақтар бойынша өсу 2023-2028

ҚР ЕЭО-де Электр Энергиясын Өндіру: Трендтер мен Болжамдар

Қазақстанның энергетикалық секторы экономиканың негізгі салаларының бірі болып табылады. Тұрақты дамуға және төмен көміртекті модельге жаһандық көшуге өсіп келе жатқан назар жағдайында Қазақстан сенімді энергиямен жабдықтауды қамтамасыз етуге бағытталған бастамаларды іске асыруда.

2024 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Қазақстанның бірыңғай электр энергетикалық жүйесіндегі жалпы қолда бар қуаттың көлемі 20,4 ГВт, жұмыс қуаты кезінде – 15,4 ГВт құрады. Ағымдағы жылыту маусымында тұтынудың максималды деңгейі 16,6 ГВт-қа жетті, ал максималды генерация 15,1 ГВт құрады.

Қазақстанда 222 электр станциясы жұмыс істейді (конденсациялық электр станциясы – 6 бірлік, жылу электр станциялары – 41 бірлік, газ турбиналы электр станциялары – 14 бірлік, газ поршенді электр станциялары – 7 бірлік, гидроэлектростанциялар – 6 бірлік, жаңартылатын энергия көздері – 148 бірлік). Оның ішінде жалпы қуаты 2,9 ГВт болатын 148 жаңартылатын энергия көздерінің объектілері (шағын гидроэлектростанциялар – 51 бірлік, жел электр станциялары – 54 бірлік, күн электр станциялары – 42 бірлік, басқалары – 1 бірлік).

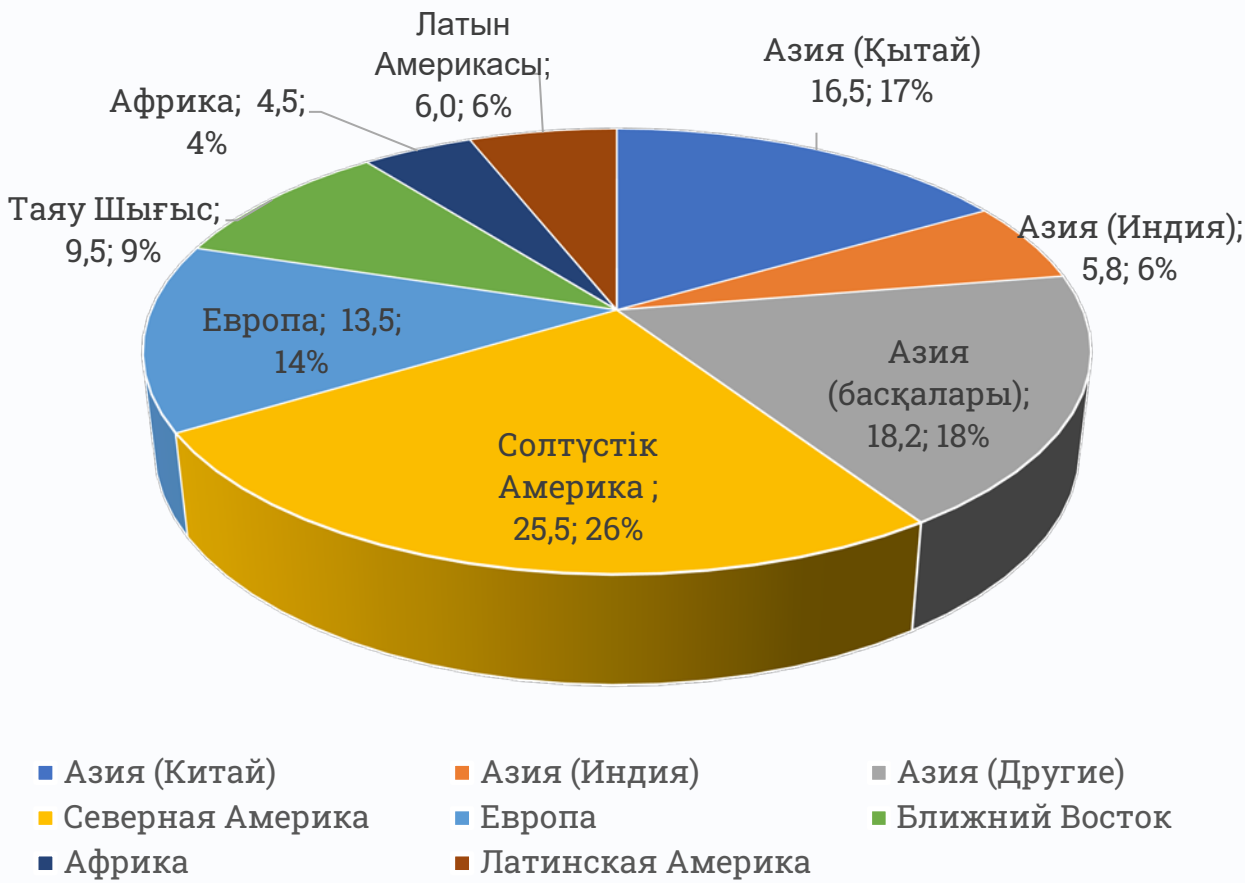

2024 жылы Үкімет кем дегенде 26 ГВт жаңа қуаттарды енгізуді көздейтін саланы 2035 жылға дейін дамыту жөніндегі жоспарды бекітті.

Дереккөз: <https://primeminister.kz/ru/news/reviews/itogi-goda-klyuchevye-dostizheniya-i-perspektivy-razvitiya-energeticheskogo-sektora-kazakhstana-29496>

Әлемдік Мұнай Нарығы: Трендтер мен Болжамдар

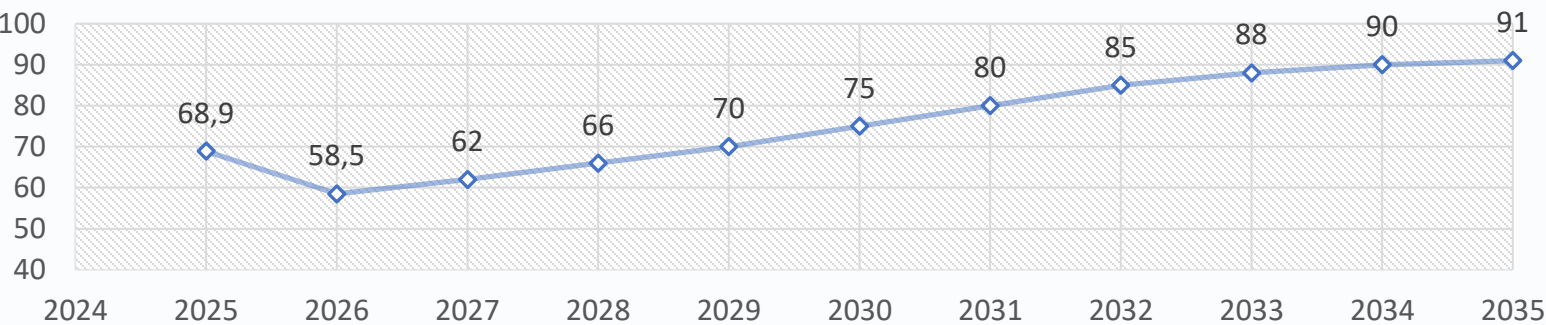
2024 жылдағы мұнайға сұраныс (млн, bbl/тәулік)

2024 жылдағы Brent мұнайының бағасы (\$/баррель)

Brent (\$/баррель) бағасының болжамы

EIA Short-Term Energy Outlook (STEO)

Мұнай әлемдік сұраныстың шамамен 30% алып, басым бастапқы энергия ресурсы болып қала береді. Алайда, жаңартылатын энергияның өсуі байқалады (+14,0%). COVID-19 пандемиясы мен геосаяси қақтығыстар жаһандық нарықтарға әсер етті, бірақ мұнайға деген сұраныс 2019 жылғы деңгейден сәл төмен. Өндірістің шыңы 2030-2035 жылдарға дейін болады деп болжануда, ал мұнайдың орташа бағасы барреліне 70 доллар болады деп күтілуде. Азия-Тынық мұхиты аймағы сұраныстың өсуінің басты орталығы болып қала береді. Электр машиналарының өсуіне қарамастан, мұнай алдағы 15-20 жылда басым позицияны сақтайды.

Қазақстан Экономикасы: Мұнай-Газ Саласының Әсері

ЖІӨ өсуі

Қазақстан экономикасының өсу қарқыны 2023 жылғы 5.1% - ға қарағанда 2024 жылы 3.8% - ға дейін баяулады.

Инфляция

2024 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстандағы инфляция 8.6% -ды құрады, 2023 жылғы 9.8% - бен салыстырғанда төмендген.

Экспорттық кірістер

Жалпы экспорттық кіріс 81 миллиард доллардан асты., ал 2023 жылы ол 78.7 миллиард долларды құрады.

Негізгі салалар

Өнеркәсіп (ЖІӨ-нің 27%) және сауда (ЖІӨ-нің 17%) ЖІӨ-нің 44% құрайды, тау-кен өнеркәсібі ең үлкені болып табылады.

Қазақстан экономикасы көмірсутектерден түсетін табысқа қатты тәуелді, бұл оны мұнайдың әлемдік бағасының ауытқуына сезімтал етеді. Алайда, энергетика секторы ЖІӨ өсуінің баяулауына қарамастан экономикалық өсудің негізгі драйвері болып қала береді. 2025 жылға болжам-ЖІӨ-нің орташа жылдық өсімі 2.6% 1 құрайды¹.

¹ KazEnergy 2024 Ұлттық Энергетикалық Баяндамасы.

Мемлекеттік Реттеу және Бәсекелестік Орта

Құқықтық Реттеу

- Қызмет «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы» ҚР Кодексімен реттеледі.
- Қорлар мен мұнай алу деңгейі міндетті мемлекеттік сараптамаға жатады.
- Мұнай өндіру қызметін уәкілетті органдар лицензиялайды және аккредиттейді.

Жер Қойнауын Пайдаланушыларға Салық Салу

- Қол қою бонусы, коммерциялық анықтау бонусы, тарихи шығындарды өтеу төлемі.
- Тау-кен салығы, үстеме пайда салығы.
- Бейрезиденттердің табыстарына төлем көзінен салық салынады.
- Экспорт кезінде – кедендік баж және рента салығы.

Бәсекелестік Орта

- Әлемдік мұнай нарығындағы баға жекелеген компаниялардың бәсекелестігімен емес, жаһандық экономикалық тенденциялармен және геосаяси оқиғалармен анықталады.

Қазақстандағы мемлекеттік реттеу заңнама мен халықаралық стандарттардың сақталуын қамтамасыз ете отырып, мұнай-газ саласын қатаң бақылайды. Бұған тауарлы-материалдық құндылықтарды міндетті түрде тексеру, қызметті лицензиялау және қатаң салық салу жүйесі кіреді. Жаһандық нарық жағдайында мұнай бағасы макроэкономикалық факторлар мен геосаясаттың әсерінен қалыптасады, бұл бәсекелестік ортаны салаға ғана тән етеді.

Әсер ету Факторлары: SWOT-талдау

ЭНЕРГЕТИКА

Ішкі факторлар	
Күшті жақтары(+)	Әлсіз жақтары (-)
- Электр энергиясын өндіру және беру бойынша тұрақты технологиялық процесс. - Білікті өндірістік персонал - қазақстандық кадрларды Hitachi (Жапония), ABB Oy (Финляндия), Clyde bergemann Bachmann (АҚШ) компанияларының Энергетик-мамандары оқыды. - Шығатын газдардағы NOx деңгейі 25 ppm - ден аспайтын газ турбиналарының инновациялық жабдығы, бұл ең қолжетімді технология болып табылады және қабылданған "ҚР Экологиялық кодексіне" сәйкес келеді. - ГТЭС жобасының "Қазақстанның Даму Банкі" АҚ-да оң кредиттік тарихы бар - кредиттерге қызмет көрсетудің барлық 16 жылы олар уақтылы қызмет көрсетілді, мерзімі өткен жоқ.	Газ турбиналық электр станциясының қуаттылығын арттыру бойынша инвестициялық жобаны іске асыру үшін шикізатқа (газға) ұзақ мерзімді келісімшарт қажет; қазіргі келісімшарт үш жылға ғана жасалған.
Сыртқы факторлар	
Мүмкіндіктер (+)	Қауіптер (-)
Шығатын газдардың жылуын кәдеге жарату есебінен ГТЭС қуатын арттыру мүмкіндігі бар.	- Елде газ тұтынудың өсуі, бұл ретте газ өндірудің өсуі байқалмайды. - Заңнамаға қолайсыз өзгерістер енгізу мүмкіндігі. - Баламалы энергия көздерін іздеу бойынша әлемдік үрдістердің күшеюі ("жасыл энергетика")

ЖЕР ҚОЙНАУЫН ПАЙДАЛАНУ

Ішкі факторлар	
Күшті жақтары(+)	Әлсіз жақтары (-)
- Өнімді горизонттардың пайда болуының таяз тереңдігі. - Өнімнің сапасы жақсы, тығыздығы төмен, күкіртсутегі жоқ. - Білікті басқару персоналы. - ГБЖ жүргізу арқылы кен орындарының мұнай және газ қорларын ұлғайту әлеуеті. - Геологиялық барлау жұмыстарын жүргізу есебінен жаңа мұнай және газ кен орындарын ашу.	- Алыс нарықтар және нәтижесінде тасымалдауға байланысты жоғары шығындар. - Мұнай мен газ кен орындарының шағын қорлары.
Сыртқы факторлар	
Мүмкіндіктер (+)	Қауіптер (-)
- Геологиялық-техникалық іс-шаралар мен жаңа технологиялар есебінен одан әрі кеңейту үшін әлеуеті бар өңірдегі кен орындарындағы мұнай және газ қорлары. - Қосымша геологиялық барлау жұмыстарын жүргізу. - Күрделі салымдар мен геологиялық барлау жұмыстарын тиімді қаржыландыру жолымен өндіру көлемінің өсуі.	- Мұнайдың әлемдік бағасының төмендеуі. - Заңнамадағы қолайсыз өзгерістер. - Өндірісті тоқтатуға, сондай-ақ қаржылық және беделді шығындарға әкелуі мүмкін табиғи апаттар. - Баламалы энергия көздерін іздеу бойынша әлемдік үрдістердің күшеюі ("жасыл энергетика"). - Геосаясат және санкциялық қысымды күшейту. - Ішкі ТЖҚ нарығының бәсекеге қабілеттілігінің болмауы, қымбат импорттық ТЖҚ. - Жоғары салық салу. - Жобалау бөлігі: талап етілетін жобалау құжаттарының шамадан тыс саны, жобалау құжаттарын келісу мен бекітудің ұзақ мерзімдері.

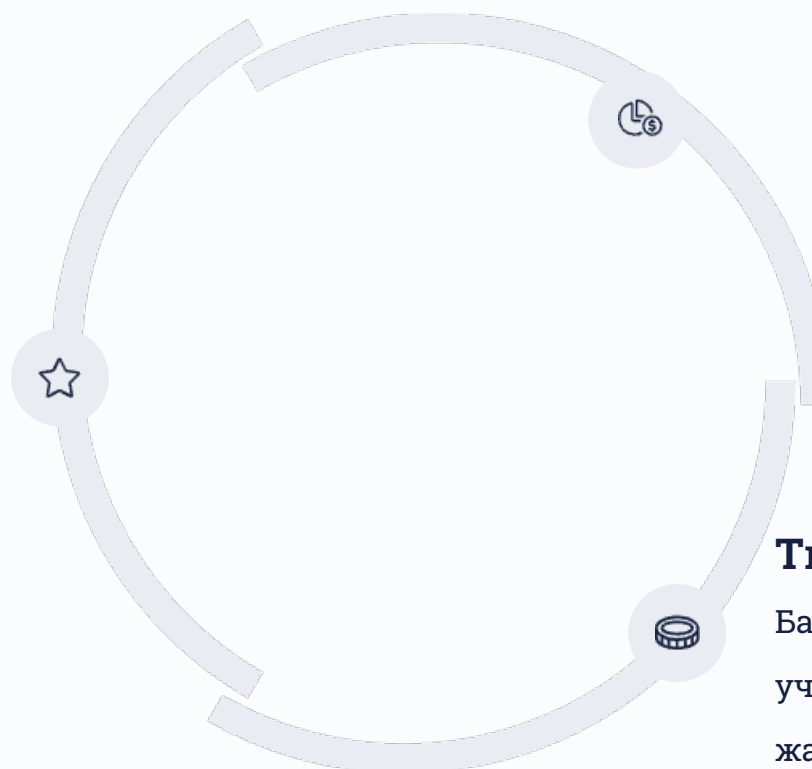
Операциялық Стратегия: Энергетикадағы Кірістілікті Сақтау және Жер Қойнауын Пайдаланудағы Операциялық Процестерді ұйымдастыру

Топтың операциялық стратегиясы энергетика саласындағы кірістілікті сақтауға, КСШ өндіруге арналған келісімшарттар шеңберінде операциялық қызметті жолға қоюға, жекелеген учаскелерде геологиялық барлауды жалғастыруға бағытталған. Топ қоршаған ортаға әсер ету қаупін азайту және жоғары экологиялық стандарттарды сақтау арқылы осы мақсаттарға жетуге тырысады.

Энергия өндірісін қолдау

Топ газ турбиналы электр станциясының энергия өндіруші активтерінің жақсы жай-күйін және өндірістің тұрақты деңгейін сақтауға ұмтылады. 3 жылға болжам: жылына шамамен 700 млн кВтсағ.

КСШ өндіру бойынша операциялық қызметті ұйымдастыру

Кен орындарындағы процестерді ұйымдастыру басты басымдық болып табылады.

Тиімді инвестициялық қызмет

Барлауға арналған келісімшарттық учаскелерде геологиялық барлауды жалғастыру.

Операциялық Қызмет:

Негізгі Қаржылық Көрсеткіштер, Салықтар

Негізгі қаржылық көрсеткіштер

"Кристалл Менеджмент" АҚ қызметтің екі түрін жүзеге асырады :

- электр энергиясын өндіру және сату,
- геологиялық барлау және кен орындарын әзірлеу, мұнай өндіру және сату.

"Электр энергиясын өндіру және сату" қызметінің түрі соңғы жылдары тиімді болып табылады, ал жер қойнауын пайдалану жөніндегі операциялық қызмет тиімсіз, өйткені бұл саладағы компания инвестициялық кезеңнен операциялық кезеңге ғана ауысады. Бұл ретте компания геологиялық барлау жұмыстарын жүргізу үшін алынған банктік қарыздарға қызмет көрсетеді, осы қарыздар бойынша есептелетін сыйақы пайда мен залал туралы есепте залалды қалыптастырады. Жекелеген учаскелер бойынша инвестициялық кезең (геологиялық барлау) әлі де жалғасуда. Осылайша, тұтастай алғанда Компания бойынша шығын қалыптасады.

Көрсеткіштер, мың теңге	2022	2023	2024
<i>Кіріс</i>	<i>8 130 994</i>	<i>8 940 056</i>	<i>11 402 891</i>
<i>Жалпы пайда</i>	<i>2 455 628</i>	<i>3 260 664</i>	<i>4 068 715</i>
<i>EBITDA</i>	<i>3 148 972</i>	<i>2 317 848</i>	<i>3 482 983</i>
<i>Салық салуға дейінгі пайда</i>	<i>-1 817 397</i>	<i>-3 788 192</i>	<i>-553 774</i>
<i>Жалпы пайда маржасы</i>	<i>30%</i>	<i>36%</i>	<i>36%</i>
<i>EBITDA маржа</i>	<i>39%</i>	<i>26%</i>	<i>31%</i>

Төленген салық сомасы, мың теңге	2022	2023	2024
БАРЛЫҒЫ	1 630 516	1 037 114	1 418 229
<i>Корпоративтік табыс салығы</i>	<i>508 530</i>	<i>438 000</i>	<i>631 019</i>
<i>Жеке табыс салығы</i>	<i>84 819</i>	<i>87 870</i>	<i>97 185</i>
<i>Қосылған құн салығы</i>	<i>582 241</i>	<i>334 446</i>	<i>390 897</i>
<i>Әлеуметтік салық</i>	<i>70 653</i>	<i>70 965</i>	<i>75 968</i>
<i>Көлік құралдарына салынатын салық</i>	<i>38</i>	<i>43</i>	<i>46</i>
<i>Мүлік салығы</i>	<i>54 820</i>	<i>46 065</i>	<i>54 906</i>
<i>Тарихи шығындарды өтеу</i>	<i>0</i>	<i>48 425</i>	<i>96 851</i>
<i>Мұнай секторы ұйымдарынан пайдалы қазбаларды өндіруге салынатын салық</i>	<i>301 450</i>	<i>5 670</i>	<i>52 500</i>
<i>Басқа салықтар</i>	<i>27 964</i>	<i>5 630</i>	<i>18 857</i>

Салық салу

2024 жылы "Кристалл Менеджмент" АҚ корпоративтік табыс салығын, жеке табыс салығын, ҚҚС, жалақы салығын, көлік және мүлік салығын, ПҚӨС, өзге де төлемдер мен салықтарды қоса алғанда, бюджетке 1 418 229 мың теңге салық төлемдерін (2023 жылы: 1 037 114 мың теңге) төледі.

Негізгі Тәуекелдер және Әрекет ету Шаралары

"Кристалл Менеджмент" АҚ біздің қызметіміз тап болатын негізгі тәуекелдерді анықтауға және басқаруға назар аударады. Төменде біз оларды азайту және Топтың тұрақты дамуын қамтамасыз ету үшін қолданатын ең маңызды тәуекелдер мен стратегиялар берілген.

Өндірістік жарақат алу қаупі	Еңбекті қорғау және қауіпсіздік ережелерін бұзу денсаулыққа, өндірістің бұзылуына, қаржылық шығындарға және іскерлік беделге зиян келтіруі мүмкін.	- Қызметкерлер мен мердігерлерге арналған тұрақты оқыту іс-шаралары. - Ескірген жабдықты жаңарту. - Еңбекті қорғау мен қауіпсіздік техникасын жақсартуға инвестициялар. - Еңбекті механикаландырудың жаңа технологиялары мен құралдарын енгізу.
Кадрлық тәуекелдер	Жоғары білікті мамандарды тарта алмау өндірістік қызметке теріс әсер етуі және операциялық шығындарды арттыруы мүмкін.	- Бәсекеге қабілеттілікті қолдау үшін еңбек нарығының тұрақты мониторингі. - Вахталық персоналдың тұруына қолайлы жағдай жасау. - Бәсекеге қабілетті еңбекақы және негізгі мамандарды дамыту мүмкіндіктері.
Мұнай бағасының қолайсыз ауытқу қаупі	Мұнайдың нарықтық бағасының құбылмалылығы Топтың ағымдағы немесе болашақ кірістеріне теріс әсер етуі мүмкін.	- Нарықтағы теріс өзгерістерден болатын ықтимал шығындарды мерзімді бағалау. - Бағаның құбылмалылығын ескере отырып, қаржылық жоспарлау мен инвестицияларды бағалауға мұқият көзқарас. - Мұнай бағасы мен сұранысының динамикасын үнемі бақылау және талдау.
Мұнай қоры	Ескі әдістерден қалған пайдалы қазбалар қорын бағалаудағы мүмкін қателіктер ресурстық базаның айтарлықтай бұрмалануына әкелуі мүмкін.	- Қорларды нақтылау үшін жыл сайын тәуелсіз техникалық кеңесшілерді тарту. - Қорларды және қолданылатын технологияларды бағалаудағы ықтимал қателерді анықтау.

Экологиялық және Операциялық тәуекелдер

Экологияға теріс әсер ету қаупі

Улы заттар мен көмірсутектермен байланысты әрекеттер қоршаған ортаға және денсаулыққа зиян келтіруі мүмкін. Экологиялық заңнаманы сақтамау лицензиялардың тоқтатылуына, айыппұлдарға және беделге нұқсан келтіруге әкеледі.

- Заңнаманың тұрақты мониторингі
- Қалдықтарды кәдеге жарату жөніндегі іс-шаралар
- Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспары

Операциялық тәуекел

Қызметтің үзілуіне, табиғи апаттар мен технологиялық апаттарға, сондай-ақ мүлікке келтірілген залалға байланысты қаржылық шығындар қаупі.

- Жеткілікті сақтандыру қамтуы
- Жабдыққа уақтылы техникалық қызмет көрсету
- Өндірістік қуаттарды қайта құру және жаңғырту

Біздің Топ кешенді бағдарламаларды енгізу және нормативтік талаптарға қатаң сәйкестікті сақтау арқылы экологиялық және операциялық тәуекелдерді белсенді басқарады. Біз қоршаған ортаға әсерді азайту және өндірістік операцияларымыздың сенімділігін арттыру үшін озық технологиялар мен процестерге инвестиция саламыз.

Заңнамалық және Геосаяси Тәуекелдер

Заңнаманың өзгеру қаупі

Дамушы елдердің, соның ішінде Қазақстанның нарықтары тез өзгерістерге және заңдардың ерікті түсіндірілуіне ұшырайды. Салық, ақша-несие және саяси салалардағы белгісіздік бизнеске әсер етуі мүмкін.

- Ағымдағы заңнаманы толық сақтау
- Уәкілетті органдармен байланыстарды қолдау
- Салық заңнамасына түзетулерді талқылауға қатысу

Біз барлық заңнамалық өзгерістерден хабардар болу және қызметімізді бейімдеу үшін мемлекеттік органдармен және сарапшылармен белсенді қарым-қатынас жасаймыз. Сонымен қатар, біз ұзақ мерзімді перспективада біздің Топтың тұрақтылығы мен тұрақтылығын қамтамасыз ету үшін геосаяси сын-қатерлердің кең ауқымын және пандемиямен байланысты ықтимал тәуекелдерді ескеретін стратегия жасадық.

Геосаяси жағдай мен пандемияның нашарлау қаупі

Елдер арасындағы қақтығыстар мұнай-газ өнеркәсібі үшін, соның ішінде көлік проблемалары үшін белгісіздік тудырады.

Негізгі тенденцияларға ірі державалар арасындағы тұрақты шиеленіс, аймақтық қақтығыстар, экономикалық бәсекелестік және ресурстар үшін күрестің күшеюі жатады. Технологияның, климаттың өзгеруі мен пандемияның әсері жаһандық саясатқа да айтарлықтай әсер етеді.

- Сыртқы факторлар мен қауіптерді үнемі бақылау
- Эпидемиологиялық ахуалдың мониторингі және санитарлық шаралар

Әлеуметтік Жауапкершілік және Қоршаған Ортаны Қорғау: Біздің Көзқарас

Біздің Топ тұрақты даму стратегиямыздың ажырамас бөлігі болып табылатын әлеуметтік жауапкершілік пен қоршаған ортаны қорғау принциптеріне терең берілген. Біз қолайлы жұмыс ортасын құруға, кәсіби өсуді ынталандыруға және қызметкерлеріміздің әл-ауқатын қамтамасыз етуге, сондай-ақ біздің қызметіміздің қоршаған ортаға әсерін азайтуға тырысамыз. Осы баяндамада біз есепті кезеңдегі осы саладағы бастамаларымыз бен жетістіктерімізге егжей-тегжейлі шолу жасаймыз.

Кадр Саясаты және Персоналды Дамыту

Тарту және іріктеу

Жалдау стратегиясын әзірлеу және ашықтық пен объективтілікті қамтамасыз ететін мамандарды іріктеуге жүйелі көзқарас. Жұмысқа қабылдау туралы шешім кандидаттың ұлтына, дініне, жынысына және жасына қарамастан қабылданады. Біз инклюзивтілік пен әртүрлілікті қолдаймыз.

Бәсекеге Қабілетті Сыйақы

Ұйымның пайда алуымен байланысты Әділ еңбекақы, материалдық ынталандырудың басқа да нысандарын қамтитын бәсекеге қабілетті сыйақы жүйесін қолдау.

Оқыту және Даму

Білімді жаңартуға және кәсіби және басқарушылық дағдыларды дамытуға бағытталған тренингтер, семинарлар және біліктілікті арттыру бағдарламалары арқылы қызметкерлерді үздіксіз оқыту мен дамытуға инвестициялар.

Тиімділікті бағалау және қоршаған орта

Мақсат қоюды және оларға қол жеткізуді бақылауды қамтитын жұмыс тиімділігін тұрақты бағалау жүйесі. Біз сондай-ақ адамдарға деген құрметке негізделген жұмыс орнында сау микроклимат құруға тырысамыз.

Персонал Құрамы және Оқытуға Инвестициялар

2024 жылдан бастап қызметкерлер саны артып келеді өйткені жер қойнауын пайдалану қызметі дамып келеді. 2024 жылдың соңында олардың саны 179 адамды құрады. Персоналдың ең көп үлесі өндірістік секторға тиесілі. Жас топтары мен гендерлік құрам бойынша бөлу біздің теңдестірілген және инклюзивті команда құруға деген ұмтылысымызды көрсетеді.

2024 жылы жаңа қызметкерлердің үлесі 39% құрады, негізінен 31-50 жас санатында. Өндірістік қызмет ауыр климаттық жағдайларда, вахталық әдіспен жүзеге асырылатындықтан, әйелдер негізінен әкімшілік-басқару персоналының құрамында жұмыс істейді. Олардың жалпы санында олардың үлесі шамамен 15% құрайды, бұл тұтастай алғанда гендерлік теңдікке деген теңдестірілген көзқарас пен ұмтылысты көрсетеді.

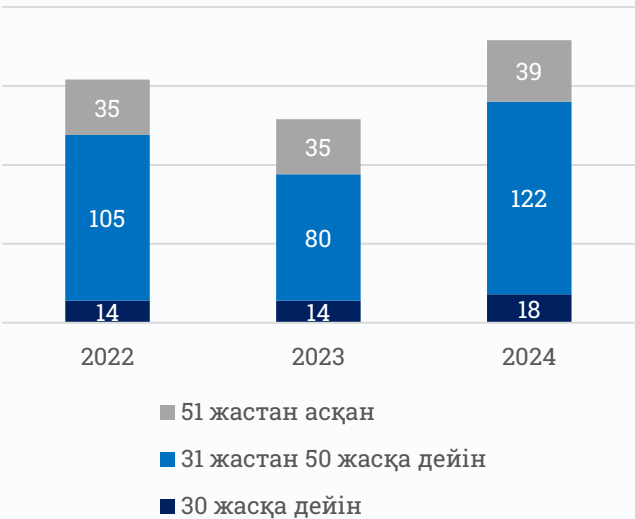
Біздің персонал 99% Қазақстан Республикасының азаматтарынан тұрады. Өндірістік процестерге тартылған (операторлар мен инженерлерден бастап әкімшілік және көмекші құрамға дейін) барлық қызметкерлер (азаматтығын алуды күтіп тұрғылықты жері бар екі адамды қоспағанда) жергілікті мамандар болып табылады. Бұл біздің локализация саясатына, ұлттық жұмыспен қамтуды қолдауға және елдің кәсіби әлеуетін дамытуға деген ұмтылысымызды көрсетеді.

Қазақстандық кадрларды тарту өңір экономикасын нығайтуға, жергілікті қызметкерлердің біліктілігін арттыруға және сала ішінде білімді тиімді беруге ықпал ететініне сенімдіміз.

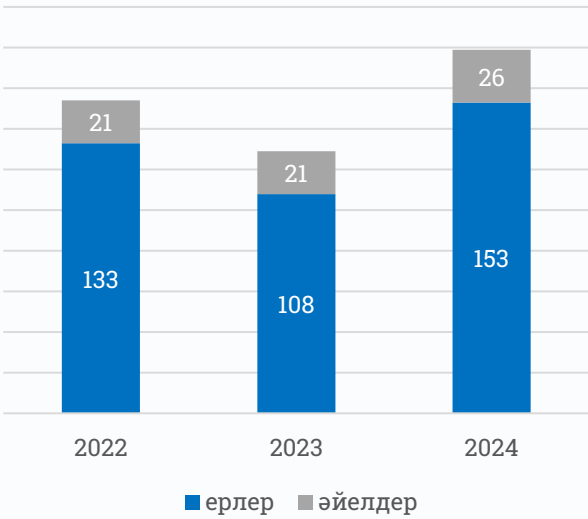
Барлау кезеңінде компанияда кадрларды даярлау бойынша міндеттемелер болған жоқ. Өндіруге көшкеннен кейін өндірудің екінші жылынан бастап ҚР азаматтарын оқытуға және қайта даярлауға өткен жылғы өндіруге жұмсалған шығындардың жалпы көлемінің кемінде 1% жіберу міндеттемелері туындайды. Осыған байланысты, соңғы үш жылдағы оқу шығындарының мөлшері шамалы және әртүрлі семинарлар, өнеркәсіптік қауіпсіздік курстары болып табылады.

Персонал, адам	2022	2023	2024
Әкімшілік	51	48	51
Өндіріс	103	81	128
Барлығы	154	129	179

Жас топтары бойынша қызметкерлесаны, адам

Гендерлік құрам, адам.

Оқу шығындары

мың теңге	2022	2023	2024
Барлығы	1 472	20 995	18 636

Әлеуметтік Саясат: Қауіпсіздік, Мотивация және Әл-ауқат

Еңбекті Қорғау

Авариялардың, жазатайым оқиғалардың алдын алу және еңбекті қорғауды жақсарту жөніндегі іс-шараларға қауіпсіз жұмыс әдістеріне оқыту, жол қозғалысының қауіпсіздігін бақылау және қамтамасыз ету кіреді. Топ қызметінің барлық кезеңінде жазатайым оқиғалардың болмауы біздің қауіпсіздік жүйесінің тиімділігін растайды.

Қаржылық Сыйақы

Еңбекақы төлеу жүйесі біліктілікті ескере отырып, лауазымдық жалақыны, ағымдағы сыйлықақыны, қосымша ақылар мен үстемеақыларды, сондай-ақ жұмыс қорытындылары бойынша сыйақыларды көздейді, бұл бәсекелестік материалдық ынталандыруды қамтамасыз етеді.

Материалдық Емес Тану

Біз командалық рух пен адалдықты нығайту үшін материалдық емес ынталандыруды, соның ішінде корпоративтік іс-шараларды, командалық құрылыстарды және әлеуметтік әрекеттерді қолданамыз.

Қауіпсіздікті, әділ сыйақыны және қолдау көрсететін корпоративтік мәдениетті біріктіретін қызметкерлердің әл-ауқатына кешенді көзқарас тұрақты даму мен жоғары өнімділіктің негізі екеніне сенімдіміз. Қызметкерлерге арналған әлеуметтік пакетке медициналық қызметтер пакеті мен сақтандыру, демалысқа арналған материалдық көмек және т. б. кіреді.

Бұл топ әлеуметтік жауапкершілікке ие, бірақ демеушілік немесе қайырымдылық жұмыстарын жүргізген жоқ, өйткені ол осы уақытқа дейін тиімсіз болды.

Экология және экологиялық саясат

Біздің Топ Қазақстан Республикасының табиғат қорғау заңнамасын қатаң сақтай отырып, қоршаған ортаны сақтауға басымдық береді. Біз тұрақты даму және болашақ ұрпақ алдындағы жауапкершілік қағидаттарын басшылыққа ала отырып, өз қызметіміздің табиғатқа әсерін барынша азайтуға тырысамыз.

Біздің барлық қызметіміз қоршаған ортаны қорғау министрлігі бекіткен ҚР Экологиялық Кодексінің талаптарына сәйкес келеді.

Топ экологиялық таза түрде және Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасының нормалары мен стандарттарына сәйкес Топ өнімдерін (электр энергиясы мен мұнай) өндіруге жауапты.

Жоспарланған жұмыстардың қоршаған ортаға әсерін бағалауды ескере отырып, топ әзірлеген өндірістік экологиялық мониторинг бағдарламасы мыналарды қамтиды:

- Шешімдер қабылдау үшін қажетті өзекті ақпаратты алу, оның ішінде қоршаған орта сапасының бақылау көрсеткіштері және қоршаған ортаға теріс әсер етуі мүмкін көмірсутектерді өндіру процестеріне қолданылатын нормативтік-құқықтық актілер туралы ақпарат жинау;
- Көмірсутектерді өндіру процестерінің қоршаған ортаға және адамдардың денсаулығына кері әсерін азайту;
- Табиғи энергетикалық ресурстарды пайдалану тиімділігін арттыру;
- Авариялық ден қоюдың алдын алу жедел шараларын әзірлеу;
- Қызметкерлер мен басшылар арасында экологиялық білім мен жауапкершілік деңгейін арттыру;
- Табиғатты қорғау қызметі және жергілікті халықтың денсаулығы үшін қауіптер туралы баяндамалар дайындау;
- Табиғатты қорғау талаптарын неғұрлым мұқият сақтауды қамтамасыз ету;
- Қаржылық және инвестициялық шешімдер қабылдау кезінде экологиялық тәуекелдерді есепке алу.

↩ Табиғатты қорғау жұмыстары және қол жеткізілген нәтижелер

Нормативтік құқықтық база.

Жобалық құжаттамада шығарындылар нормативтері (рұқсат етілген шығарындылар стандарттары және рұқсат етілген ағындылар нормативтері) белгіленеді.

Қалдықтарды басқару.

Қалдықтарды басқару бағдарламасы және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспары әрекет етеді.

Қоршаған ортаны бақылау.

Ықтимал зиянды әсерлерді анықтау үшін өндірістік экологиялық бақылау және мониторинг бағдарламасы жүзеге асырылды

Ақпараттың ашықтығы және жұртшылықпен өзара әрекеттесу (ESG принциптері).

Қоғам қызметінің экологиялық аспектілері туралы бұқаралық ақпарат құралдарында тоқсан сайын хабардар болып отырады («Сыр табиғаты» әлеуметтік-экологиялық газетінде).

Қоршаған ортаны мониторингілеу бағдарламасы біздің экологиялық іс-әрекетімізді қадағалап қана қоймай, қоршаған ортаға ықтимал зиянды әсерлерді анықтауға ғана емес, сонымен қатар табиғатты қорғау заңнамасын бұзған жағдайда жедел шаралар қабылдауға мүмкіндік береді.

ЭНЕРГЕТИКА

2012 жылы Топ Ақшабұлақ кен орнында инновациялық технологиялар – соңғы буын газ турбиналық жабдықтарды пайдаланған 87 МВт газ турбиналы электр станциясын салу жобасын жүзеге асырды. Пайдаланылған газдардағы NOx деңгейі 25 промилледен аспайды, бұл ең қолжетімді технология және қабылданған «Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне» сәйкес келеді. Негізгі технологиялық жабдықты Hitachi (Жапония), Clyde Bergemann Bachmann Inc. (АҚШ), ABB Oy (Финляндия) шығарады.

Табиғатты қорғау жұмыстары және қол жеткізілген нәтижелер

ЭНЕРГЕТИКА

	Ед. изм.	2022	2023	2024
Атмосфераға ластаушы заттардың шығарындыларының көлемі	тонна	688,01	669,42	673,93
Парниктік газдар шығарындылары	мың тонна CO ₂ -экв	447,08	437,52	430,39
Суды тұтыну	м ³	12526	11007	13010
Ағынды сулар булану тоғанына жіберіледі	м ³	8062	7965	9477
Энергияны тұтыну	мың кВтч	5033	4249	4412
Қалдықтарды жою шығындары	мың KZT	1436,34	1433,6	1654,81
Көміртегінің орнын толтыру/несиелерді сатып алу шығындары	мың KZT	4380,10	9859,45	8949,28

Біздің күш-жігеріміздің арқасында станцияның өз қажеттіліктері үшін энергия тұтынуы төмендеді (2022 жылғы деңгейге дейін), ластаушы заттардың шығарындылары/разрядтары экологиялық рұқсатта белгіленген шектен аспайды, бұл біздің экологиялық жауапкершілікке адалдығымызды көрсетеді.

ЖЕР ҚОЙНАУЫН ПАЙДАЛАНУ

	Ед. изм.	2022	2023	2024
Атмосфераға ластаушы заттардың шығарындыларының көлемі	тонна	124,33	10,27	78,67
Атмосфераға ластаушы заттардың шығарындыларының көлемі – шектеу қою	тонна	551,34	700,41	576,89
Суды тұтыну	мың м ³	0,00	0,00	2,35
Қалдықтарды жою шығындары	мың тг	196,00	14 717,29	96 211,53

Топ бұрын геологиялық барлау жұмыстарын жүргізген, қазіргі уақытта өтпелі кезең – жекелеген кен орындарындағы пайдалану қызметіне ішінара көшу.

Топ мұнай кен орындарында апатты төгілулердің алдын алу және жою бойынша шараларды, соның ішінде төтенше жағдайлар кезіндегі кезең-кезеңімен шараларды қолданады.

Топтың іс-әрекеті негізінен мұнай кен орындарындағы апаттар қаупін болдырмауға бағытталған.

«Кристалл Менеджмент» АҚ Корпоративтік Басқару

"Кристалл Менеджмент" АҚ корпоративтік басқару жүйесі 2017 жылы бекітілген корпоративтік басқару кодексіне негізделген. Оны әзірлеу кезінде үздік халықаралық тәжірибелер пайдаланылды, бұл компанияның тиімді жұмыс істеуі үшін берік негіз құруға мүмкіндік берді.

Компания корпоративтік басқаруды операциялық тиімділікті арттырудың, беделді нығайтудың және капиталды тарту шығындарын оңтайландырудың негізгі құралы ретінде қарастырады. Заңның үстемдігі қағидаты, сондай-ақ әділдік, адалдық, жауапкершілік, ашықтық, кәсібилік және құзыреттілік қағидаттары негізделеді. Бұл принциптер барлық мүдделі тараптардың құқықтары мен мүдделерін құрметтеуді қамтамасыз етеді, компания құнының өсуіне, қаржылық тұрақтылық пен рентабельділікті сақтауға ықпал етеді.

Корпоративтік Басқарудың Негізгі Принциптері мен Құрылымы

"Кристалл Менеджмент" АҚ корпоративтік басқаруы Қазақстан Республикасының Акционерлік қоғамдар туралы заңнамасына сәйкес ҚР заңнамасына және халықаралық стандарттарға сәйкес әзірленген бірқатар ішкі құжаттармен реттеледі.

Осы презентация Директорлар кеңесінің өкілеттігі мен Бас директордың рөлін қоса алғанда, "Кристалл Менеджмент" АҚ Корпоративтік басқару құрылымы туралы негізгі ақпаратты қамтиды.

Акционерлердің мүдделерін қорғау және тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін басқару органдары арасындағы жауапкершілікті бөлу нақты анықталған. Әрбір орган өз міндеттемелерін кәсіби және уақтылы орындау үшін қажетті өкілеттіктер мен ресурстарға ие.

Акционерлердің жалпы жиналысы

Директорлар Кеңесі

Бас директордың қызметіне жалпы басшылық пен бақылауды жүзеге асыратын басқару органы.

- Стратегиялық мақсаттар мен басымдықтарды анықтайды.
- Компанияның ұзақ мерзімді тиімділігі үшін жауап береді.

Бас директор

Компанияның ағымдағы қызметін басқаратын атқарушы орган.

Директорлар кеңесі өз қызметін белсенді бағалайды, тиімділікті бағалау тетіктерін әзірлейді және стратегиялық мақсаттарға қол жеткізу және басшылық қызметін бақылау үшін басқару әдістерін ұдайы жетілдіреді.

Корпоративтік Басқарудың Негізгі Принциптері мен Құрылымы

Директорлар Кеңесі

- Директорлар кеңесі стратегиялық мақсаттарды, дамудың басым бағыттарын айқындайды және Компания қызметінің ұзақ мерзімді перспективаға негізгі бағдарларын белгілейді;
- Директорлар кеңесі тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылаудың тиімді жүйелерін белгілейді;
- Директорлар кеңесінің мүшелері компанияның ұзақ мерзімді тиімділігіне жауап береді;
- Директорлар кеңесі нарықтық жағдайды, қаржылық жағдайды және Компанияның қаржы-шаруашылық қызметіне әсер ететін басқа да факторларды ескере отырып, бекітілген басым бағыттарды ұстануға объективті баға береді;
- Директорлар кеңесінің барлық мүшелері компания мен оның акционерінің мүддесі үшін объективті түрде шешім қабылдауы, адал және сапалы әрекет етуі тиіс;
- Директорлар кеңесінің әрбір Мүшесі директорлар кеңесінің барлық отырыстарына қатысуға міндетті. Директорлар кеңесі туралы ережеде көрсетілген ерекше жағдайларда осы нормадан ауытқуға жол беріледі.
- Директорлар кеңесі өз қызметін және директорлар кеңесінің жекелеген мүшелерінің жұмысын бағалау тетігін әзірлейді, Директорлар кеңесінің әдістері мен өлшемдерін, директорлар мен бас директордың, ішкі аудит қызметінің қызметін бағалауды құрады және үнемі қайта қарайды;
- Директорлар кеңесінің төрағасы оның тиімділігін арттыру мақсатында Директорлар кеңесінің қызметін ұдайы бағалауға тиіс;
- Директорлар кеңесі стратегиялық мақсаттарды белгілеуі, қаржылық және адами ресурстардың болуын қамтамасыз етуі және осы мақсаттарға қол жеткізу үшін Компания басшылығының қызметін бақылауы тиіс.

Директорлар Кеңесінің Құрамы

<i>Директорлар Кеңесінің Төрағасы</i> <i>Аубакиров Аскар Акимбаевич</i> <i>Туған жылы: 29 мамыр 1970 жыл</i>	2021 жылғы 02 қарашадан бастап Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады.
<i>Директорлар Кеңесінің Мүшесі</i> <i>Баймуханов Ермек Бауржанович</i> <i>Туған жылы: 29 шілде 1986 жыл</i>	2025 жылғы 26 мамырдан бастап Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады, Тәуелсіз Директор.
<i>Директорлар Кеңесінің Мүшесі</i> <i>Балжанов Бахтияр Аскарович</i> <i>Туған жылы: 23 наурыз 1985 жыл</i>	2021 жылғы 02 қарашадан бастап Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады.
<i>Директорлар Кеңесінің Мүшесі</i> <i>Сайзинұлы Даулет</i> <i>Туған жылы: 15 мамыр 1966 жыл</i> <i>Компанияның акциялары жоқ</i>	2021 жылғы 02 қарашадан бастап Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады.
<i>Директорлар Кеңесінің Мүшесі</i> <i>Кишкимбаева Сауле Бахткиреевна</i> <i>Туған жылы: 26 мая 1968 года</i> <i>Компанияның акциялары жоқ</i>	2021 жылғы 02 қарашадан бастап Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады, Тәуелсіз Директор.
<i>Директорлар Кеңесінің Мүшесі</i> <i>Райжанов Елдос Бакытжанович</i> <i>Туған жылы: 22 апреля 1988</i> <i>Компанияның акциялары жоқ</i>	2024 жылғы 15 ақпаннан бастап Директорлар кеңесінің мүшесі болып табылады, Тәуелсіз Директор.

Директорлар кеңесінің өкілеттік мерзімі

Акционерлердің жалпы жиналысының 2021 жылғы 02 қарашадағы шешімімен "Кристалл Менеджмент" АҚ Директорлар кеңесінің өкілеттік мерзімі 2026 жылғы 02 қарашаға дейін айқындалды. Бұл шешім ұзақ мерзімді мақсаттарға жету және тұрақты дамуды қолдау үшін өте маңызды стратегиялық көшбасшылықтың үздіксіздігі мен Компанияны басқарудағы тұрақтылықты қамтамасыз етеді.

Корпоративтік Басқару және Басшылық Ету

Бас директордың рөлі мен міндеттері

Бас директор Компанияның жалғыз атқарушы органы болып табылады және оның операциялық және стратегиялық дамуына жауап береді. Оның негізгі міндеттеріне мыналар жатады:

1 Шешімдерді орындау

Акционерлердің жалпы жиналысы мен Директорлар кеңесінің шешімдерін олардың тиімді іске асырылуын қамтамасыз ете отырып орындау міндеті.

2 Шешім қабылдау

Егер олар ҚР заңнамасымен немесе Жарғымен басқа органдардың құзыретіне жатқызылмаса, Компания қызметінің кез келген мәселелері бойынша шешім қабылдау құқығы.

3 Ақпарат үшін жауапкершілік

Компанияның ішкі (қызметтік) ақпаратының сақталуына жауапкершілік.

4 Ресурстарды бөлу

Акционерлердің Жалпы жиналысы мен Директорлар кеңесі алға қойған мақсаттарға жету үшін қаржылық және адами ресурстарды бөлу жауапкершілігі.

5 Қызметкерлерді ынталандыру

Компания қызметкерлерінің тиімді жұмысқа деген қызығушылығының атмосферасын құру.

Бас директорды тағайындау және тәжірибесі

Компанияның Бас директоры Сайзинұлы Дәулет өз қызметін 2007 жылғы 4 желтоқсаннан бастап атқарып келеді. Оның тәжірибесі бизнестің операциялық аспектілерін терең түсінуге мүмкіндік береді. Директорлар кеңесінің 2022 жылғы 16 ақпандағы №03-22/СД хаттамасымен өкілеттік мерзімі 2027 жылғы 9 наурызға дейін ұзартылды.

2024 жылға Директорлар кеңесі мен Атқарушы органға төлемдер сомасы

"Кристалл Менеджмент" АҚ Директорлар кеңесі мүшелерінің 2024 жылға арналған сыйақысының мөлшері (еңбекақы, есептелетін) 2 011 мың теңге.

"Кристалл Менеджмент" АҚ Атқарушы органының 2024 жылға арналған сыйақы мөлшері (еңбекақы, есептелетін) 76 551 мың теңге.

Корпоративтік Басқарудың Негізгі Элементтері

Корпоративтік хатшы

Жарғы ережелеріне және басқа да ішкі құжаттарға сәйкес Топ органдары арасындағы нақты өзара іс-қимылды қамтамасыз етеді. Корпоративтік басқару жүйесін құруда және сақтауда жетекші рөл атқарады. Корпоративтік хатшының мәртебесі, функциялары мен міндеттері Топтың ішкі құжаттарымен айқындалады.

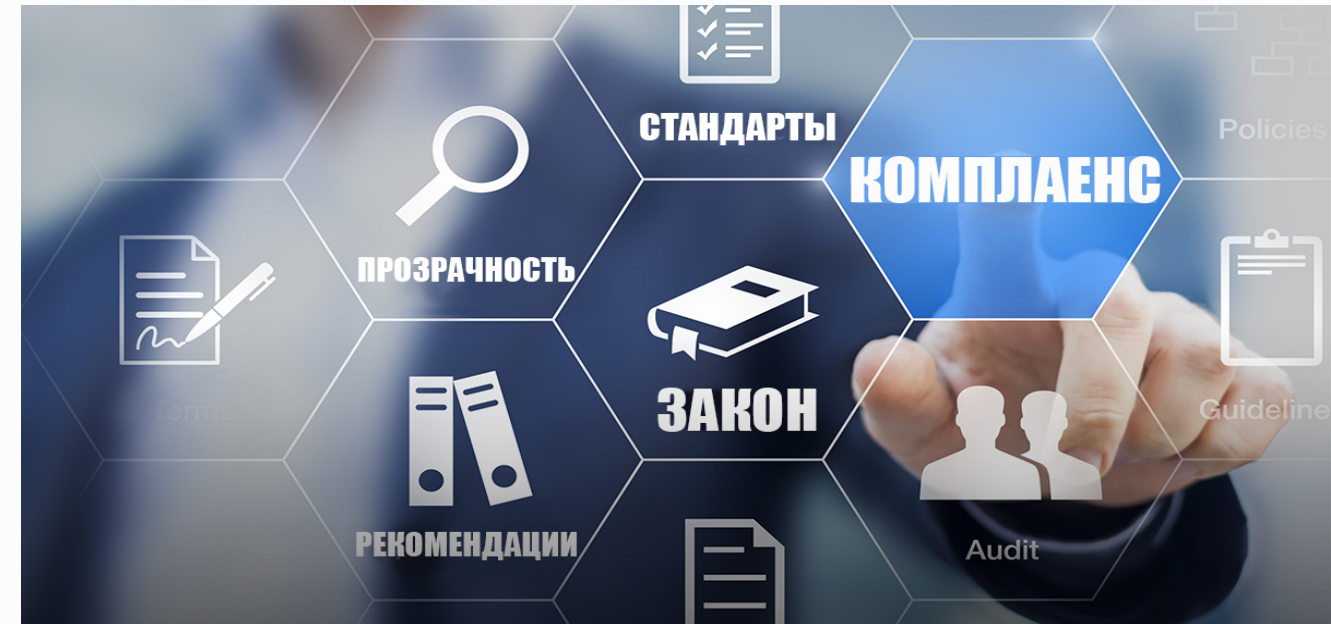
Ақпаратты ашу және ашықтық

Топ өз қызметінің барлық маңызды фактілері, соның ішінде қаржылық жағдайы мен корпоративтік басқару тәжірибесі туралы ақпаратты уақтылы ашады. Біз бағалы қағаздар даңғылдары мен тоқсан сайынғы есептерді уақтылы дайындауды қамтамасыз етеміз. ҚР заңнамасына және ішкі құжаттарға сәйкес құпия ақпаратты қорғауға ерекше көңіл бөлінеді.

Қаржылық есептілік және аудит

Топ ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындайды. Есеп беру және аудит жүргізу толықтық, сенімділік, ашық ой мен Тәуелсіздік қағидаттарына негізделеді. "Эрнст энд Янг" ЖШС - қаржылық есептіліктің тәуелсіз аудиторы.

Корпоративтік Басқару және Сыбайлас Жемқорлыққа Қарсы Іс-қимыл

Топтағы корпоративтік басқару акционерлердің құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау және құрметтеу қағидаттарына негізделген, бұл топтың тиімді қызметіне, оның беделінің өсуіне, қаржылық тұрақтылық пен табыстылықты сақтауға ықпал етеді. Топта Директорлар кеңесіне есеп беретін және топ органдары арасындағы тиімді өзара іс-қимылды қамтамасыз ететін корпоративтік хатшы институты құрылды және жұмыс істейді.

Топтың қызметі дербес жүзеге асырылады, ал барлық тәуелсіз директорлар Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес келеді. Директорлар кеңесі мен бас директор кәсібилік қағидаттарына сәйкес әрекет етеді және мүдделер қақтығысын болдырмайды. Біз сыбайлас жемқорлықтың кез келген нысанын және өзге де құқыққа қайшы қызметті қабылдамау туралы ашық мәлімдейміз. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралар – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуға, анықтауға, жолын кесуге, әшкерелеуге және тергеуге, сондай-ақ олардың зардаптарын жоюға бағытталған шаралар кешені. Топтың корпоративтік мәдениеті сыбайлас жемқорлыққа ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтауға және жоюға және кінәлілерді жазалауға бағытталған.

Акциянерлер Құрамы және Акционерлік Капитал

Акционерлік капитал туралы ақпарат

2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың жарияланған, шығарылған және толық төленген акционерлік капиталы қарапайым акциялардан тұрды.

2024 және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша акционерлердің құрамы өзгерген жоқ, кестеде келтірілген:

2024 және 2023 жылдары акционерлік капиталмен операциялар болған жоқ. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы және 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың акционерлік капиталы 35 670 200 мың теңгені құрады (бір акция үшін құны 1 000 теңге болатын 35 670 200 жай акция).

Дивидендтер туралы ақпарат

Дивидендтер төлеу тобы қызметінің барлық кезеңінде әр кезең үшін қаржылық есептілікте шығындардың болуына байланысты болған жоқ.

Акционерлердің құқықтарының ашықтығы мен сақталуы

Топ акционерлермен қарым-қатынастарын олардың құқықтары ең жақсы қорғалатындай және бұзылмайтындай етіп жасайды. Топ туралы ақпарат www.kase.kz, www.dfo.kz сияқты ресми сайттарда ұсынылған.

Ұстаушының атауы	Жай акциялар, дана	Үлесі %
"JOINT RESOURCES« АҚ	18 191 802	51,00
"EUROASIA CONSTRUCTION"/ "ЕВРОАЗИЯ КОНСТРАКШН« ЖШС	8 739 199	24,50
"ПОЗИТИВ-А« АҚ	5 350 530	15,00
"FCI MANAGEMENT LLP» ЖШС	3 388 669	9,50

Ақпаратты тарату (оның ішінде ірі мәмілелер туралы)

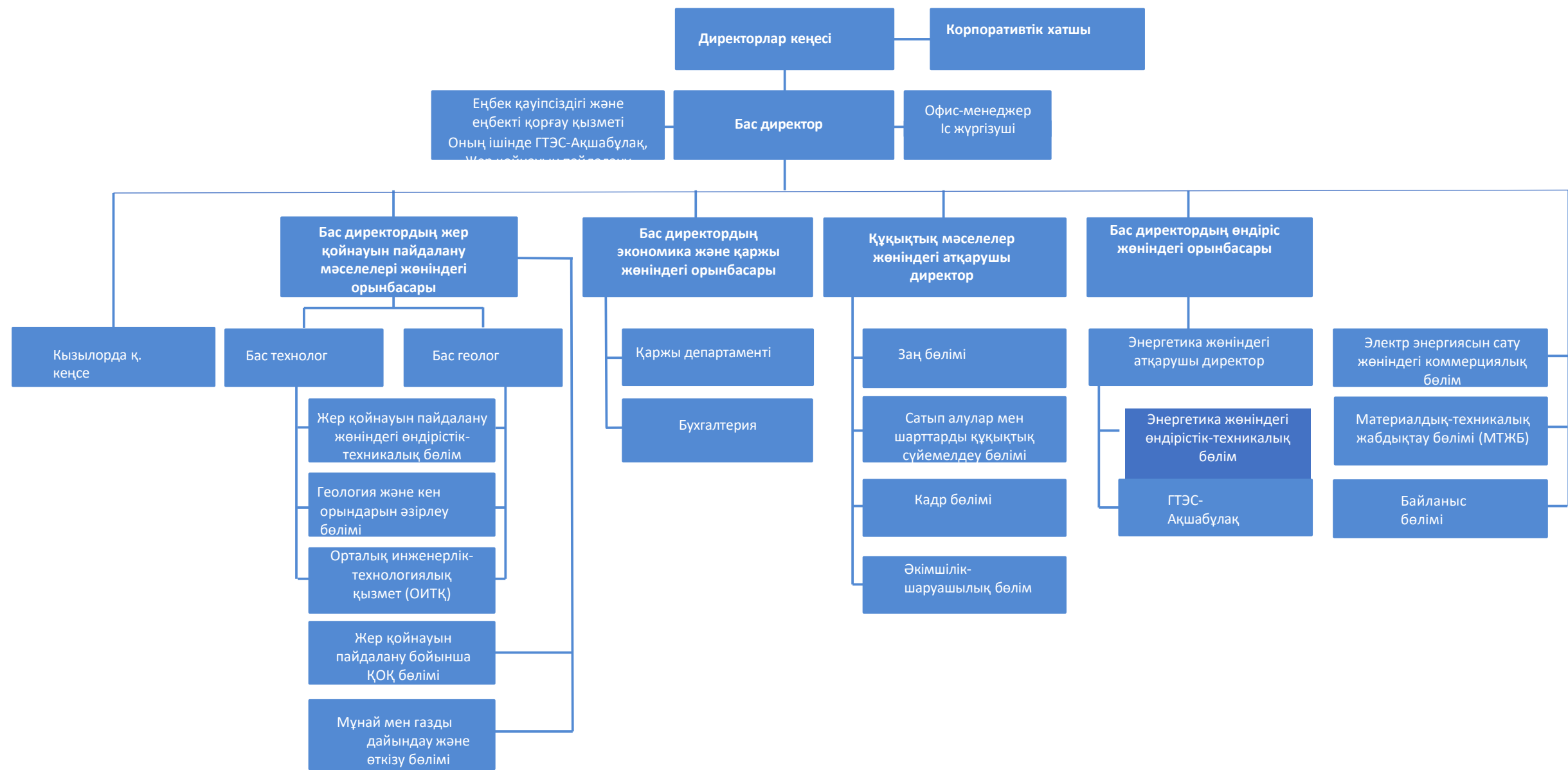
Инвесторларға, оның ішінде әлеуетті инвесторларға ұсынылатын ақпарат көлемі қолданыстағы заңнаманың талаптарымен, құрылтай құжаттарымен, сондай-ақ қағаздары биржада орналастырылған акционерлік қоғамдарға қатысты қағидалармен айқындалады.

Біз негізделген инвестициялық шешімдер қабылдау үшін қажетті деректерге толық және уақтылы қол жеткізуге кепілдік береміз.

Корпоративтік оқиғалар туралы ақпарат және өзге де елеулі ақпарат Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес ашылады, бұл нарықтың барлық қатысушылары үшін біздің қызметіміздің толық ашықтығын қамтамасыз етеді.

«Кристалл Менеджмент» АҚ Басқармасының Құрылымы

2024 жылғы 31 желтоқсандағы ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес Шоғырландырылған Қаржылық Есептілік туралы ақпарат

Келесі слайд «Эрнст энд Янг» ЖШС тәуелсіз аудиторының 2024 жылға арналған Топтың қаржылық есептілігі бойынша аудиторлық есебін ұсынады.

Топтың қаржылық есептілігінің өзі бұл презентацияға қосылмаған, өйткені Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігінің барлық материалдары, сондай-ақ Топ туралы басқа да жария ақпарат биржаның www.kase.kz және қаржылық есептілік депозитарийінің www.dfo.kz ресми сайттарында ұсынылған.

Топ ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындайды. Есеп беру және аудит жүргізу толықтық, сенімділік, ашық ой және Тәуелсіздік қағидаттарына негізделеді.

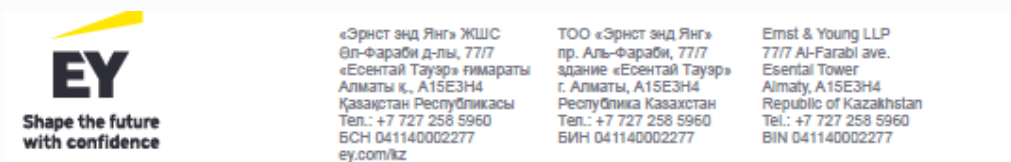
"Эрнст энд Янг" ЖШС-соңғы бірнеше жылдағы қаржылық есептіліктің тәуелсіз аудиторы, бұл компанияның қаржылық-шаруашылық процестерінің қаржылық есептілікте көрінуінің дұрыстығы мен толықтығын растау болып табылады.

Бұл ретте біз қаржылық есептілік мәселелерінде барынша ашықтық пен айқындықты қамтамасыз етуге ұмтылатынымызды атап өтеміз, бұл біздің акционерлеріміз бен мүдделі тараптарымыздың негізделген шешімдер қабылдауы үшін негіз болып табылады.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі бойынша тәуелсіз аудитордың есебі

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

«Кристалл Менеджмент» АҚ-ның акционерлеріне, директорлар кеңесі мен басшылығына

Ескертпесі бар пікір

Біз «Кристалл Менеджмент» АҚ мен оның еншілес ұйымының (бұдан әрі - «Топ») шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік, әрі оған 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп, жиынтық зиян туралы шоғырландырылған есеп, көрсетілген күнге аяқталған жыл үшін меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп және ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп, сондай-ақ есеп саясатының маңызды ережелері туралы ақпаратты қоса алғанда, шоғырландырылған қаржылық есептілікке жасалған ескертпелер жатады.

Біздің ойымызша, есебіміздің «Ескертпесі бар пікірді білдіру үшін негіз» бөлімінде баяндалған жағдайлардың әсерін қоспағанда, қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілік барлық елеулі қатынастарда 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның шоғырландырылған қаржылық нәтижелері мен ХҚЕС-тің бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес көрсетілген күнге аяқталған жыл үшін ақша қаражатының шоғырландырылған қозғалысын шынайы етіп көрсетеді.

Ескертпесі бар пікірді білдіру негізі

Топтың негізгі құралдарға қатысты есеп саясаты қайта бағаланған құны бойынша есепке алу моделі болып табылады. Есеп саясаты мен «Негізгі құралдар» 16 ХҚЕС-тің (IAS) талаптарына сай, негізгі құралдарды қайта бағалау амалы негізгі құралдардың баланстық құны есепті күнге оның әділ құнынан ерекшеленбейтіндігін қамтамасыз ету үшін жеткілікті тұрақтылықпен жасалуы тиіс.

Топтың негізгі құралдарының соңғы қайта бағалануы 2016 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жүргізілді. 2024 және 2023 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша негізгі құралдардың әділ құны соңғы рет қайта бағаланған күннен айтарлықтай өзгергеніне нұсқайтын бірқатар факторлар бар. ХҚЕС-тің бухгалтерлік есеп стандарттарына бұл сәйкессіздігінің шоғырландырылған қаржылық есептілікке ықпалы айқындалмады.

«Резервтер, шартты міндеттемелер және шартты активтер» 37 ХҚЕС (IAS) талаптарына сай Топ осы міндеттемені өтеу үшін экономикалық пайданың кетуін талап ететін өткен оқиғаның нәтижесінде туындаған міндеттемені мойындауы қажет. Топ Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінде талап етілетін газтурбиналық электр станциясы мен мұнайды өндіру салдарына қатысты пайдалану салдарын жоюға арналған резервті мойындамады. ХҚЕС-тің бухгалтерлік есеп стандарттарына бұл сәйкессіздігінің шоғырландырылған қаржылық есептілікке ықпалы айқындалмады.

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз одан әрі біздің есебіміздің «Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі» бөлігінде сипатталған. Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңес (БХЭСК) қабылдаған Кәсіпқой бухгалтерлер этикасының халықаралық кодексіне (БХЭСК Кодексі) (халықаралық тәуелсіздік стандарттарын қоса алғанда) және біздің шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудитіне Қазақстан Республикасында қолданылатын этикалық талаптарға сәйкес Топқа қатысты біз тәуелсізбіз және біз осы талаптар мен БХЭСК Кодексіне сәйкес басқа да этикалық міндеттерді орындадық. Біз алынған аудиторлық дәлелдер ескертпесі бар өз пікірімізді білдіру үшін негіздеме ретінде болуы үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылады деп пайымдаймыз.

Қызметтің үздіксіздігіне қатысты елеулі белгісіздік

Біз шоғырландырылған қаржылық есептіліктің 2-ескертпесіне назар аудартып отырмыз, онда Топ 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылдың ішінде 576.045 мың теңге сомада таза залал шеккені және осы күнге Топтың ағымдағы міндеттемелері оның айналымдағы активтерінен 17.881.539 мың теңгеге асқандығы көрсетілген. 2-ескертпеде көрсетілгендей, бұл оқиғалар немесе талаптар, сондай-ақ, 2-ескертпеде баяндалған басқа да жағдайлар, Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінде едәуір күмән туғызуы мүмкін елеулі белгісіздіктің болуына нұсқайды. Біз осы мәселеге орай түрлендірілген пікірімізді білдіріп отырған жоқпыз.

Аудиттің басты мәселелері

Аудиттің басты мәселелері - біздің кәсіптік пайымдауымызға сай ағымдағы кезең үшін шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін барынша маңызды болып табылған мәселелер. Бұл мәселелер шоғырландырылған қаржылық есептілік аудитіміздің контекстінде және осы есептілік туралы пікірімізді қалыптастыру кезінде қарастырылған және біз бұл мәселелер жөнінде бөлек пікірімізді білдірмейміз. Төменде көрсетілген әрбір мәселеге қатысты тиісті мәселенің аудитіміздің барысында қалай қарастырылғанының сипаты осы контекстте келтіріледі.

Біз есебіміздің «Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған міндеттерді, оның ішінде осы мәселелерге де қатысты міндеттерді орындадық. Тиісінше, аудитімізге шоғырландырылған қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін бағалауымызға жауап ретінде әзірленген рәсімдерді орындау жатады. Аудиторлық процедураларымыздың, соның ішінде төменде көрсетілген мәселені қарастыру барысында орындалған процедуралардың нәтижелері қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы аудиторлық пікірімізді білдірудің негізі болады.

2024 жылғы 31 желтоқсандағы Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі бойынша тәуелсіз аудитордың есебі

Shape the future
with confidence

Аудиттің басты мәселесі	Тиісті басты мәселе аудитіміздің барысында қалайша қарастырылды
Барлау және бағалау активтерінің құнсыздануына тексеру Топ солардың баланстық құны елеулі болып табылатын барлау және бағалау активтерінің ықтимал құнсыздану белгілерінің болуына талдау жасайды. Барлау және бағалау активтерінің құнсыздану индикаторларының болуын тексеру басшылықтан пайымдаулар мен бағалауды қолдануды қажет етеді, осыған орай бұл мәселе аудит үшін барынша маңызды мәселелердің бірі болды. Барлау және бағалау активтерінің есеп саясатының маңызды ережелері туралы ақпарат шоғырландырылған қаржылық есептіліктің 3-ескертпесінде ашылып көрсетілген.	Біз Топ барлау және бағалау активтерінің құнсыздану белгілеріне жасаған талдауын қарастырдық. Біз басшылық барлау және бағалау активтерінің құнсыздану индикаторларының бар-жоғын тексеру кезінде қолданған пайымдаулар мен бағалауды сараладық. Біз барлау келісімшартын және оған қосымша келісімдерді зерделедік, онда соның ішінде Топтың келісімшарттық аумақта барлауды жүргізуге құқығы бар қолданылу мерзімі туралы ақпарат қамтылған. Біз жұмыс бағдарламасын қарастырдық, онда 2025 жыл ішінде одан кейінгі барлау мен бағалауға арналған күтілетін шығыстар көзделген. Біз басшылық ұсынған құжаттар мен барлау келісімін ұзартуға арналған хат-хабарларды қарастырдық. Біз ақпараттың шоғырландырылған қаржылық есептілікте тиісінше ашылып көрсетілуін қарастырдық.
Басшылықтың және директорлар кеңесінің шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі Басшылық шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ХҚЕС-ке сәйкес жасалуы және шынайы ұсынылуы үшін әрі басшылық шынайы емес әрекеттердің немесе қатенің салдарынан маңызды бұрмалануы жоқ шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау үшін қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесі үшін жауапкершілік көтереді. Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыра алу қабілетін бағалау үшін, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтердің ашылып көрсетілуі үшін және басшылық Топты таратқысы келген, басшылықтың қызметін тоқтатқысы келген жағдайларды немесе оның мұндай әрекеттерге іс жүзіндегі баламасы болмай қалған жағдайларды қоспағанда, есептіліктің қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалдың негізінде жасалуы үшін жауапкершілік көтереді. Директорлар кеңесі Топтың қаржылық есептілігінің дайындалу процесін қадағалау үшін жауапкершілік көтереді.	

Shape the future
with confidence

Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз шоғырландырылған қаржылық есептілік бүтіндей адал емес әрекеттердің немесе қателердің салдарынан және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық есепті шығаруда елеулі бұрмалануларды қамтымайды деген ақылға қонымды сенімдікке қол жеткізу болып табылады. Ақылға қонымды сенімділік сенімділіктің жоғары дәрежесін білдіреді, бірақ Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит елеулі бұрмалану бола қалғанда оны әрдайым анықтайтындығының кепілдігі болып табылады. Бұрмаланулар адал емес әрекеттердің немесе қателердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке-жеке немесе жиынтығында осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің негізінде қолданылатын пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізделген күйде пайымдауға болса, елеулі болып есептеледі.

Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудиттің шеңберінде біз кәсіпқой пайымдауды қолданып, бүкіл аудиттің бойына кәсіптік скептицизмді сақтап қаламыз. Сонымен бірге, біз келесіні орындаймыз:

- адал емес әрекеттердің немесе қателердің салдарынан болған шоғырландырылған қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтап, бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық процедураларды жасаймыз; өз пікірімізді білдіру үшін негіздеме ретінде болуы үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Қателердің нәтижесінде елеулі бұрмаланудың анықталмауы тәуекеліне қарағанда, жоғарыдағы адал емес әрекеттердің нәтижесінде елеулі бұрмаланудың анықталмай қалу тәуекелі, өйткені адал емес әрекеттерге сөз байласу, алдау, қасақана жіберіп қою, ақпараттың дұрыс ұсынылмауы немесе ішкі бақылау жүйесін айнала жасалған амалдар кіруі мүмкін;
- Топтың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікірді білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес келетін аудиторлық процедураларды әзірлеу мақсатында, аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін түсінеміз;
- қолданылатын есеп саясатының лайықты сипатын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің және тиісті ақпараттың ашылып көрсетілу негізділігін бағалаймыз;
- басшылықтың қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалды қолдану заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз және түскен аудиторлық дәлелдердің негізінде Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінде айтарлықтай күмән туғыза алатын оқиғаларға немесе талаптарға орай елеулі белгісіздіктің бар екендігі туралы тұжырым жасаймыз. Егер де біз елеулі белгісіздіктің болуы туралы тұжырымға келетін болсақ, біз өзіміздің аудиторлық есебімізде шоғырландырылған қаржылық есептілікте ақпараттың тиісінше ашылып көрсетілуіне назар аудартуымыз керек немесе егер ақпараттың осылайша ашылып көрсетілуі лайықты болып табылмаса, пікірімізді түрлендіру керек. Біздің тұжырымдар аудиторлық есебіміз жасалған күнге дейін түскен аудиторлық дәлелдерге негізделген. Дегенмен келешек оқиғалар немесе талаптар Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінен айырылып қалуына әкеп соқтыра алады;
- шоғырландырылған қаржылық есептіліктің бүтіндей ұсынылуын, оның құрылымы мен мазмұнын бағалаймыз, оған қоса ақпаратты ашып көрсету, сондай-ақ шоғырландырылған қаржылық есептіліктің оның негізінде болған операциялар мен оқиғаларды олардың шынайы ұсынылуын қамтамасыз ететіндей етіп ұсынылатындығын бағалаймыз;

2024 жылғы 31 желтоқсандағы Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігі бойынша тәуелсіз аудитордың есебі

EY
Shape the future
with confidence

► шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы пікір қалыптастыру үшін негіз ретінде ұйымдардың қаржылық ақпаратына немесе Топ ішіндегі шаруашылық қызметке қатысты жеткілікті тиісті аудиторлық дәлелдемелер алу мақсатында Топтың аудитін жоспарлаймыз және жүзеге асырамыз. Біз Топтың аудит мақсаттары үшін орындалатын аудиторлық процедураларды жалпы басқаруға, бақылауға және тексеруге жауаптымыз. Біз аудиторлық пікіріміз үшін жеке дара жауапты болып табыламыз.

Біз директорлар кеңесінің назарына, өзгесінен басқа, аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша елеулі ескертулер туралы, оның ішінде егер біз аудит процесінде ондайларды анықтасақ, ішкі бақылау жүйесінің едәуір кемшіліктері туралы ақпаратты жеткізе отырып, онымен ақпараттық өзара әрекеттесуді жүзеге асырамыз.

Сондай-ақ біз директорлар кеңесіне тәуелсіздікке қатысты барлық тиісті этикалық талаптарды сақтағандығымыз туралы мәлімдеме жасадық және оны барлық өзара қарым-қатынастар мен аудитордың тәуелсіздігіне әсер етеді деп негізделген түрде есептеуге болатын басқа да мәселелер туралы, ал қажетті жағдайларда - қауіп-қатерлерді жою үшін жасалған іс-қимылдар немесе қолға алынған сақтық шаралары туралы хабардар еттік.

Біз директорлар кеңесінің назарына жеткізген мәселелерден біз ағымдағы кезең үшін шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін барынша маңызды болған және тиісінше, аудиттің басты мәселелері болып табылатын мәселелерді айқындаймыз. Біз бұл мәселелерді аудиторлық есебімізде сипаттаймыз, тек бұл мәселелер туралы ақпаратты жария ету заңмен немесе нормативтік актімен тыйым салынған жағдайдан немесе қандай да бір мәселе туралы ақпарат біздің есебімізде хабарланбауы тиіс екендігі туралы тұжырымға келген сирек жағдайлардан басқа, өйткені мұндай ақпаратты хабарлаудың теріс салдары оның хабарлануынан қоғамдық маңызы бар пайдадан асады деп жорамал жасауға болады.

Соның нәтижелері бойынша тәуелсіз аудитордың осы аудиторлық есебі шығарылған, аудиттің жүргізілуіне жауапты жетекші, - Адиль Сыздықов.

„Эрнст энд Янг“ ЖШС

Адиль Сыздықов
Аудитор

Рұстамжан Саттаров
«Эрнст энд Янг» ЖШС-тің
Бас директоры

Аудитордың 2013 жылғы 23 желтоқсандағы
№ МФ - 0000172 біліктілік куәлігі

Қазақстан Республикасының аумағында
аудиторлық қызметпен айналысуға арналған
мемлекеттік лицензия сериясы МФЮ - 2,
№ 0000003, Қазақстан Республикасы Қаржы
Министрлігімен 2005 жылы 15 шілдеде
берілді

А15Е3Н4, Қазақстан Республикасы, Алматы қ.
Әл-Фараби даңғылы, 77/7, «Есентай Тауэр» ғимараты

2025 жылғы 30 мамыр

Глоссарий

Қаржы, экономика және өндіріс салаларында қолданылатын негізгі терминдер мен қысқартулардың глоссарийі ұсынылған. Бұл бөлім талдауды және құжаттамамен өзара әрекеттесуді жеңілдету арқылы арнайы терминологияны нақты түсінуге арналған.

Қаржы және экономика терминдері

EBITDA – Пайыздар, салықтар, амортизация және амортизацияға дейінгі пайда. Компанияның операциялық тиімділігінің негізгі көрсеткіші.

S&P – Standard & Poor's. Компаниялар мен мемлекеттердің несиелік қабілеттілігін бағалайтын жетекші әлемдік рейтингтік агенттіктердің бірі.

ЖІӨ – Жалпы ішкі өнім. Елде белгілі бір кезеңде өндірілген барлық түпкілікті тауарлар мен қызметтердің нарықтық құнын көрсететін негізгі макроэкономикалық көрсеткіш

ҚР ҰБ – Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі. Елдің ақша-несие саясатына жауапты орталық банк.

ҚҚБ – «Қазақстан Қор Биржасы» АҚ

КТС – Корпоративтік табыс салығы. Ұйымдардың пайдасына салынатын салық.

ҚҚС – Қосылған құн салығы. Тауарлар мен қызметтердің құнына қосылатын жанама салық.

ПҚӨС – Пайдалы қазбаларды өндіру салығы. Өндірілген пайдалы қазбалар көлемінен алынатын салық

САС – Сатудан алынатын салық. Тауарлар мен қызметтерді бөлшек саудада сатудан алынатын салық

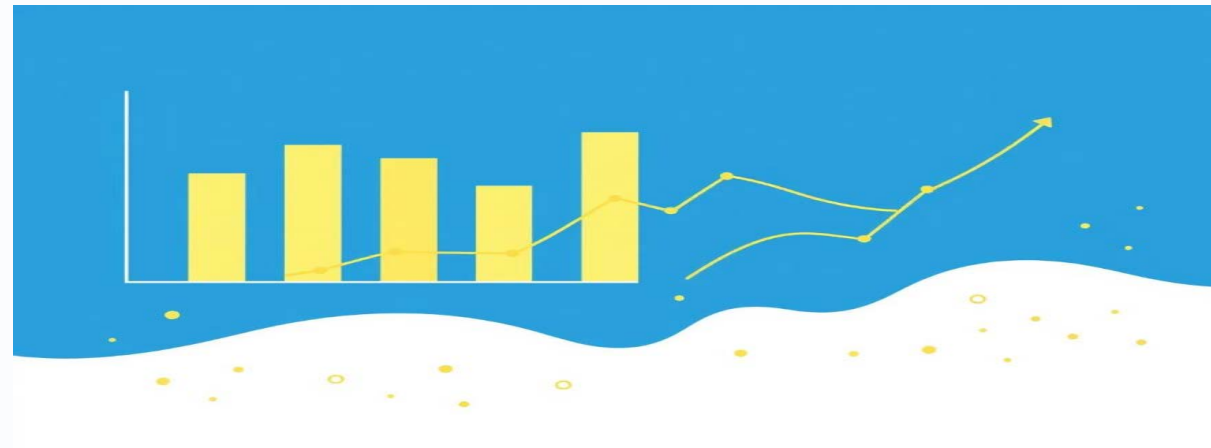
МЕА – Материалдық емес активтер

ТМҚ – Тауарлық-материалдық қорлар

млн – миллион

млрд – миллиард

* Ақпараттың өзектілігі мен толықтығын қамтамасыз ету үшін глоссарийді одан әрі жаңартуға болады.

Салалық және техникалық қысқартулар

ПКОП – «ПетроКазахстан Ойл Продактс» ЖШС. Шымкент қаласында орналасқан Қазақстанның үш ірі мұнай өңдеу зауытының бірі (бұрынғы Шымкент мұнай өңдеу зауыты - ШМӨЗ).

ҚР ЭМ – Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі

ГКЗ – ҚР пайдалы қазбалар қоры жөніндегі мемлекеттік комиссия. Пайдалы қазбалар қорларына мемлекеттік сараптаманы және бекітуді жүзеге асыратын орган.

КҚК – Каспий құбыр желісі консорциумы. Қазақстан мұнайының ең ірі экспорттық маршруты.

ГПЭС – Газ поршенді электр станциясы. Электр энергиясын өндіру үшін газ поршенді қозғалтқыштарды пайдаланатын электр станциясы.

МАК – Мұнай алу коэффициенті. Бастапқы геологиялық қорлардан алынатын мұнайдың үлесін сипаттайтын көрсеткіш.

ЭБЖ – Электр беру желісі. Электр энергиясын қашықтыққа беруге арналған құрылым.

МӨЗ – Мұнай өңдеу зауыты. Шикі мұнайды мұнай өнімдеріне өңдеу кәсіпорны.

МДҚ – Мұнай дайындау қондырғысы. Мұнайды алдын ала өңдеуге арналған объект.

ГДҚ – Газ дайындау қондырғысы. Тасымалдау алдында газды алдын ала өңдеуге арналған объект.

АҚ – акционерлік қоғам

м3 – текше метр. Көлем бірлігі

Байланыс Ақпараты

«Кристалл Менеджмент» АҚ

Заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы, Чайковский көшесі 95.

Нақты мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы, Әуезов ауданы, Өтеген батыр көшесі 21.

Корпоративтік хатшы: Михалкина Анна Вадимовна

Телефон: +7(727)3131301

Электрондық пошта: office@crystal-management.kz

"Бағалы қағаздардың бірыңғай тіркеушісі" АҚ

Заңды және нақты мекенжайы: Қазақстан Республикасы, 050040 Алматы қ., Сәтбаев к-сі, 30А/3 үй

Телефон: +7 (727) 272-47-60

Электрондық пошта: info@tistr.kz

Интернет-сайт: www.tistr.kz

Ұсынылған Байланыс ақпараты "Кристалл Менеджмент" АҚ және «Бағалы қағаздардың бірыңғай тіркеушісі» АҚ туралы өзекті деректерді алуға мүдделі мамандарға, талдаушыларға және инвесторларға арналған. Біз корпоративтік басқару мен операциялық тиімділіктің жоғары деңгейін сақтай отырып, барлық мүдделі тараптар үшін деректеріміздің ашықтығы мен қолжетімділігін қамтамасыз етуге тырысамыз.